

PRAVILNIK
o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini

Sarajevo, travanj 2018. godine

Na temelju članka 2.9 stavak (1) tačke 2. i 7, a u svezi s člankom 1.5, 5.3 stavak (1), 5.4, 5.6 stavak (2), 5.7 stavak (1) 5.10, 5.21, 5.22 stavak (1), 5.26 stavak (1), 5.27 stavak (1), 5.29 i 5.32 stavak (2) i Poglavlja 14. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je, na 15. sjednici, održanoj 26. 04. 2018. godine, donijelo

PRAVILNIK o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini

DIO PRVI – UVODNE NAPOMENE

Članak 1. (Predmet)

Ovim pravilnikom utvrđuje se:

- a) kontrola, pakiranje, dostava i predaja izbornog materijala od Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Središnje izborno povjerenstvo BiH) prema općinskom izbornom povjerenstvu, gradskom izbornom povjerenstvu i Izbornom povjerenstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: izborno povjerenstvo) – članak 5.4 stavak (3);
- b) dužnost predsjednika biračkog odbora i uloga članova biračkih odbora, kontrola, dostava i predaja izbornog materijala od izborne povjerenstva na biračka mjesta, način glasovanja i utvrđivanja izbornih rezultata na biračkim mjestima, način brojanja glasačkih listića i glasova na redovitim biračkim mjestima, biračkim mjestima za glasovanje u odsustvu, biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavnanstvima Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: DKP BiH), glasača koji glasuju putem mobilnih timova i putem pošte, obrasci na biračkim mjestima i način glasovanja birača koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine i način primopredaje izbornog materijala između izbornog povjerenstva i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nakon dana održanih izbora – članak 1.5 stav (3), 3.17 stavak (3), 5.3 stavak (1), 5.4, 5.6 stavak (2), 5.7 stavak (1), 5.21, 5.22 stavak (1) i 5.24;
- c) način pakiranja izbornog materijala na redovitim biračkim mjestima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija BiH) i Republici Srpskoj, na biračkim mjestima za glasovanje u odsustvu, na biračkim mjestima ovlaštenim za glasovanje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima i mobilnim timovima – 5.26 stav (1) i
- d) način i rokovi za objavu preliminarnih, nezvaničnih i nekompletnih rezultata izbora (u dalnjem tekstu: nepotpuni preliminarni izborni rezultati), nakon utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkom mjestu, način i rokovi brojanja glasačkih listića od strane izbornog povjerenstva u cilju objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata, obrada i kontrola utvrđenih izbornih rezultata od strane izbornog povjerenstva i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, način i rokovi za objavu izbornih rezultata i stavljanje na uvid javnosti tabličnog prikaza izbornih rezultata, način i rokovi za potvrđivanje izbornih rezultata i objava raspodijeljenih mandata po političkim subjektima i kandidatima unutar tih političkih subjekata – članak 5.27 stavak (1), 5.29 i 5.32 stavak (2).

Članak 2. (Pojmovi)

Pojedini izrazi rabljeni u ovom pravilniku znače:

- 1) "Vodič za glasovanje putem pošte" podrazumijeva pisanu instrukciju za birače o načinu glasovanja putem pošte;
- 2) "JIIS aplikacija" podrazumijeva računarski softver za unos i obradu izbornih rezultata po biračkim mjestima, izbornim jedinicama i ukupnih izbornih rezultata političkih subjekata;
- 3) "U-folija" je providna plastična folija u koju se pakira izborni materijal;
- 4) "Mobilni tim" je birački odbor koji omogućava glasovanje biračima koji su vezani za domove i ustanove;
- 5) "Sustav većinskog glasa" je izborni sustav prema kojem mandat dobiva kandidat koji osvoji najviše glasova
- 6) "Otvorena lista" je pojam koji se u svrhu ovog pravilnika koristi na obrascima prilikom brojanja glasova datih kandidatima unutar političkog subjekta – osobni glasovi u izbornom sustavu proporcionalne zastupljenosti.

DIO DRUGI – PROVEDBA OPĆIH IZBORA

POGLAVLJE I. PRIMOPREDAJA IZBORNOG MATERIJALA

Članak 3. (Izborni materijal)

(1) Središnje izbirno povjerenstvo BiH osigurava svim formiranim biračkim mjestima, osim za biračka mjesta iz ovog Poglavlja, Odjeljak C, izborni materijal koji se sastoji od:

a) osjetljivog izbornog materijala:

- 1) glasački listići,
- 2) obrasci iz člana 91. ovog pravilnika i
- 3) izvadci iz konačnog Središnjeg biračkog popisa po biračkim mjestima (za birače koji glasuju na redovitom biračkom mjestu, birače koji imaju status raseljene osobe, birače koji imaju pravo glasovati nepotvrđenim glasačkim listićima i birače s posebnim potrebama) i

b) ostalog izbornog materijala:

- 1) kandidacijske liste i
- 2) dio potrošnog biračkog materijala (posteri, glasačke kabine i dr.).

(2) Središnje izbirno povjerenstvo BiH odgovorno je za distribuciju i sigurnost izbornog materijala iz stavka (1) ovog člana do izbornog povjerenstva.

(3) Izborne povjerenstvo, od trenutka preuzimanja izbornog materijala od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, odgovorno je za dostavu i raspodjelu izbornog materijala po biračkim odborima na području osnovane izborne jedinice i za njegovu sigurnost do trenutka predaje biračkim odborima. Izborne povjerenstvo je, od trenutka preuzimanja cjelokupnog izbornog materijala od biračkih odbora, odgovorno za sigurnost izbornog materijala, do njegovog uručenja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(4) Za primopredaju izbornog materijala iz stavka (3) ovog članka od i prema Središnjem izbornom povjerenstvu BiH odgovoran je predsjednik izbornog povjerenstva ili član izbornog povjerenstva kojeg ovlasti predsjednik.

(5) Glasački listići iz stavka (1) točka a) alineja 1. ovoga članka su:

- a) glasački listići za redovito biračko mjesto,
- b) glasački listići sa posebnom zaštitom za glasovanje u DKP-ima i
- c) glasački listići sa posebnom zaštitom za glasovanje putem pošte.

(6) Glasački listići sa posebnom zaštitom za glasovanje u DKP-ima imaju otisak štambilja sa nazivom odgovarajućeg DKP BiH, a glasački listići sa posebnom zaštitom za glasovanje putem pošte imaju oznaku "POŠTA/ПОШТА".

Članak 4.

(Dostava izbornog materijala – član 5.3 Izbornog zakona BiH)

Središnje izborne povjerenstvo BiH izbornom povjerenstvu dostavlja izborni materijal iz članka 3. stavak (1) točka a) alineje 1) i 2) i točke b) alineje 1) ovog pravilnika, najkasnije tri dana prije dana održavanja izbora, a iz tačke a) alineja 3) i ostali izborni materijal iz točke b) alineja 2) ovog pravilnika, najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 5.

(Obrasci PO-1 i PO-2 – članak 5.4 stavak (2) Izbornog zakona BiH)

(1) Mjerodavno izborne povjerenstvo dužno je tijekom preuzimanja izbornog materijala od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH provjeriti ukupan broj primljenih kutija glasačkih listića i ostalog izbornog materijala i potvrditi prijem u odgovarajuće primopredajne obrasce izbornog materijala – obrazac PO-1 i obrazac PO-2).

(2) Potpisani umnožak obrazaca iz stavka (1) ovoga članka izborne povjerenstvo zadržava za svoje potrebe, a ostale umnoške zadržava Središnje izborne povjerenstvo BiH.

(3) Ukoliko izborne povjerenstvo, nakon prijema izbornog materijala iz stavka (1) ovoga članka, uoči određene nedostatke u pogledu količine i vrste primljenog izbornog materijala, dužna je odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od prijema izbornog materijala, pismeno izvijestiti Središnje izborne povjerenstvo BiH kako bi se otklonili uočeni, ali opravdani nedostatci.

Članak 6.

(Pakiranje i primopredaja glasačkih listića – članak 5.4 stavak (1) i (3) Izbornog zakona BiH)

(1) Glasački listići dostavljaju se izbornom povjerenstvu zapakirani u odgovarajući broj paleta u zavisnosti od ukupnog broja kutija glasačkih listića koji se isporučuju dатој osnovanoj izbornoj jedinici.

(2) Glasački listići za biračka mjesta na teritoriji date osnovane izborne jedinice zapakirani su u kutije. Svako biračko mjesto dobiva jednu ili više kutija s glasačkim listićima odgovarajućeg tipa u zavisnosti od tipa biračkog mjeseta (redovito biračko mjesto ili biračko mjesto za glasovanje u odsustvu).

(3) Svaka paleta s glasačkim listićima označava se sljedećim podatcima:

- a) jedinstvenom oznakom, odnosno serijskim brojem palete;
- b) nazivom osnovane izborne jedinice;
- c) brojem kutija koje se nalaze na paleti;
- d) brojevima biračkih mjesta na koje se kutije s te palete odnose i
- e) podatcima o ukupnom broju i tipu glasačkih listića koji se nalaze na paleti.

(4) Svaka kutija s glasačkim listićima označava se sljedećim podatcima:

- a) brojem biračkog mjeseta;
- b) nazivom osnovane izborne jedinice;
- c) oznakom tipa glasačkih listića koji su zapakirani u kutiju;
- d) podatcima o ukupnom broju glasačkih listića zapakiranih u kutiju i
- e) podatcima o rednom broju kutije i ukupnom broju kutija za dato biračko mjesto.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH će posebnom odlukom odrediti osobe koja će vršiti nadzor nad izradom papira za glasačke listiće sa vodenim žigom i njegovog pakiranja na palete.

(6) Središnje izborno povjerenstvo BiH će tijekom tiskanja i pakiranja glasačkih listića u tiskari posebnom odlukom imenovati povjerenstvo iz reda zaposlenih Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za stalni nadzor i kontrolu tiskanja i pakiranja glasačkih listića, što podrazumijeva i kontrolna brojanja, metodom slučajnog uzorka, glasačkih listića prije pakiranja u plastične folije. Ovom odlukom će Središnje izborno povjerenstvo BiH odrediti i jednog člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za koordinaciju rada ovog povjerenstva.

(7) Osobe iz stavka (5), odnosno povjerenstvo iz stavka (6) ovog članka dužno je redovito dostavljati informaciju u pisanim obliku o toku realizacije određenih aktivnosti, te po završetku podnosi pisano izvješće o izvršenom nadzoru i kontroli izrade papira za glasačke listiće, odnosno tiskanju i pakiranju glasačkih listića.

Članak 7.

(Redovito biračko mjesto – članak 5.4 stavak (1) i (3) Izbornog zakona BiH)

(1) Redovito biračko mjesto dobiva broj glasačkih listića prema broju birača na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za određeno biračko mjesto, koji se zaokružuje na sljedećih 10.

(2) Paketi s glasačkim listićima za redovito biračko mjesto sadrže odgovarajući broj pakiranja (plastičnih vrećica) od 100 glasačkih listića istog tipa. Ako je broj glasačkih listića za određeno redovno biračko mjesto manji od 100 ili ako ukupan broj listića nije djeljiv sa 100, ostatak glasačkih listića će biti smješten u posebno pakiranje, ako ta razlika bude veća od 50. Ako ta razlika bude iznosila 50 ili manje glasačkih listića, listići će biti smješteni u isto pakiranje sa 100 listića.

(3) Svako pakiranje označava se podatcima o tipu glasačkih listića, brojem redovitog biračkog mjeseta i ukupnim brojem glasačkih listića koji se nalaze u pakiranju, uz numeraciju broja pakiranja za svaku razinu na način koji odredi Središnje izborne povjerenstvo BiH.

Članak 8.

(Biračko mjesto za glasovanje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima)

(1) Središnje izborne povjerenstvo BiH za biračka mjesta odredena za glasovanje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima pakira glasačke listice u omotnice za glasovanje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima sa zaštitnom omotnicom.

(2) Omotnice iz stavka (1) ovog članka se pakiraju u kartonske kutije na kojoj se nalazi broj biračkog mjeseta, broj kuverata i potpis ovlaštene osobe Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(3) Ukupan broj kompletta s glasačkim listićima iz stavka (1) ovog članka iznosi 10 % od broja birača sa spiska birača koji imaju pravo glasovati nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima, uvećan za broj birača koji su glasovali nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima na zadnjim provedenim izborima zaokružen na prvih 10.

Članak 9.

(Biračko mjesto za glasovanje u odsutnosti)

(1) Glasački listići za glasovanje u odsutnosti su zapakirani u omotnice u kojima se nalazi odgovarajuća kombinacija glasačkih listića po osnovanim izbornim jedinicama za koje su birači upisani u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji imaju status raseljene osobe. Jedna kombinacija glasačkih listića za glasovanje u odsutnosti podrazumijeva po jedan glasački listić za svaku izbornu razinu.

(2) Ukupan broj različitih kombinacija glasačkih listića posebice se utvrđuje za svake izbore i ovisi o vrsti izbora koji se provode.

(3) Broj različitih kombinacija glasačkih listića koje dobiva jedna osnovana izborna jedinica određen je brojem birača koji su upisani u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji imaju status raseljene osobe.

(4) Kod određene kombinacije glasačkih listića i nazivi osnovanih izbornih jedinica na koje se kombinacija odnosi tiskani su na svakoj omotnici s kombinacijom glasačkih listića za glasovanje u odsutnosti.

(5) Biračko mjesto za glasovanje u odsutnosti dobiva odgovarajući broj omotnica s kombinacijama glasačkih listića prema broju birača u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji imaju status raseljene osobe. Ovom broju dodaje se rezervni broj svake kombinacije u iznosu 10% od ukupnog broja birača na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji imaju status raseljene osobe, zaokružen na sljedećih pet.

(6) Omotnice s kombinacijama glasačkih listića za glasovanje u odsutnosti pakiraju se u kutije, s tim da su različite kombinacije unutar svake kutije posebice odijeljene. Na svakoj kutiji za biračka mjesta za glasovanje u odsutnosti, osim podataka koje sadrže i kutije s glasačkim listićima za redovita biračka mjesta, uključuje se podatak: lista kombinacija s glasačkim listićima koja se nalazi u kutiji s naznačenim brojem omotnica za svaku kombinaciju.

Članak 10. (Mobilni tim)

(1) Glasački listići za mobilni tim pakiraju se u zaštitne omotnice na kojima je upisan broj kombinacije.

(2) Omotnice iz stavka (1) ovoga članka i zaštitne – personalizirane omotnice se pakiraju u kartonsku kutiju na kojoj se nalazi broj mobilnog tima, broj omotnica i potpis ovlaštene osobe Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(3) Ukupan broj kompletta s glasačkim listićima iz stavka (1) ovoga članka jednak je broju birača na izvodu iz Središnjeg biračkog popisa za mobilni tim:

- a) zaokružen na prvi 10 ukoliko su birači koji glasuju putem mobilnog tima iz te osnovane izborne jedinice i
- b) uvećan za jedan ukoliko je broj birača do pet, za dva ukoliko je broj birača do deset i za tri ukoliko je broj birača veći od deset za birače koji glasuju putem mobilnog tima, a nisu iz te osnovane izborne jedinice.

Članak 11. (Zapisnik o radu biračkog odbora – članak 5.7 stavak (1) Izbornog zakona BiH)

Birački odbor zadužuje izborni materijal od izborne povjerenstva na obrascu Zapisnik o radu biračkog odbora ZARBO (u dalnjem tekstu: Zapisnik) koji je sastavnim dijelom ovog pravilnika. Zapisnik je sačinjen tako da svaka stranica ima svoj umnožak na kojem se preslikavaju podaci upisani na stranici. Zapisnik za biračke odbore u Brčko distriktu BiH sačinjen je tako da ima dvije originalne stranice koje imaju svoje umnoške.

Članak 12. (Predaja izbornog materijala izbornom povjerenstvu – članak 5.26 Izbornog zakona BiH)

(1) Nakon zatvaranja biračkih mjeseta i okončanja procesa brojanja i svih aktivnosti na biračkom mjestu, birački odbor dostavlja izbornoj povjerenstvu spakiran izborni materijal na način propisan čl. 54. do 58. ovog pravilnika.

(2) Izborno povjerenstvo pri preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora provjerava da li je izborni materijal spakiran na propisan način i potvrđuje prijem u primopredajnom obrascu izbornog materijala BO-IK. Ukoliko uoči određene nedostatke, vraća izborni materijal biračkom odboru da otkloni uočene nedostatke. Izborno povjerenstvo priprema primljeni izborni materijal s biračkim mjestima za predaju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 13.

(Predaja izbornog materijala Središnjem izbornom povjerenstvu BiH – članak 5.27 Izbornog zakona BiH)

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH prilikom preuzimanja izbornog materijala od izbornog povjerenstva provjerava da li je izborni materijal spakiran sukladno čl. 54. do 58. ovog pravilnika, potvrđuje prijem u odgovarajuće primopredajne obrasce izbornog materijala, kako slijedi:

- a) primopredajni obrazac biračkog materijala PO-3 – izborni materijal s biračkim mjestima za glasovanje u odsustvu i nepotvrđenim glasačkim listićima;
- b) primopredajni obrazac biračkog materijala PO-4 – dokumentacija za Središnje izborno povjerenstvo BiH i
- c) primopredajni obrazac biračkog materijala PO-5 – izborni materijal s redovitim biračkim mjestima.

(2) U slučaju da osnovana izborna jedinica ima veći broj biračkih mesta od broja rubrika navedenih u primopredajnom obrascu, uporabit će veći broj prethodno pripremljenih primopredajnih obrazaca, uz naznaku na svakom obrascu o nazivu i kodu osnovane izborne jedinice za koju se obrazac popunjava.

(3) Potpisani umnožak obrazaca iz stavka (1) ovoga članka izborno povjerenstvo zadržava za svoje potrebe, a ostale umnoške zadržava Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 14.

(Glasačka kutija)

(1) Izborno povjerenstvo dužno je glasačke kutije propisno uskladištiti, evidentirati njihovo brojno stanje i eventualna oštećenja i nedostatke te čuvati za potrebe narednih izbora kao stalno materijalno sredstvo.

(2) Evidenciju brojnog stanja glasačkih kutija iz stavka (1) ovoga članka izborno povjerenstvo dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH uz redovito izvješće o radu.

Članak 15.

(Dužnost predsjednika biračkog odbora i uloga članova biračkog odbora u procesu glasovanja)

(1) Predsjednik upravlja radom biračkog odbora i zajedno s članovima biračkog odbora odgovoran je za zakonitost rada na biračkom mjestu; održava integritet procesa glasovanja, odnosno brojanja i održava mir i red na biračkom mjestu i njegovoj okolini; popunjava sve potrebne obrasce; osigurava da na biračkom mjestu ne bude oružja ili opasnih predmeta; pomaže biračima kojima

treba dodatno objašnjenje o procesu glasovanja; rješava sva pitanja koja se odnose na identificiranje i pravo glasa birača i evidentira u Zapisnik vrijeme i okolnosti svih iznimnih događaja na biračkom mjestu, na način da na svaki prigovor upisan u Zapisnik napiše da li je prigovor opravdan ili neopravдан te što je poduzeto ukoliko je prigovor opravdan i određuje dužnosti svakom članu biračkog odbora. Predsjednik biračkog odbora za birače čije ime nije upisano na biračkom popisu na tom biračkom mjestu je obavezan da izvrši provjeru sa mjerodavnim izbornim povjerenstvom na kojemu biračkom mjestu taj birač glasuje.

(2) Član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda osigurava kontrolu kretanja birača na biračkom mjestu.

(3) Član biračkog odbora zadužen za identificiranje provjerava identitet birača; pronalazi biračeve ime u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa; upozorava birača da se mora potpisati identično kao na identifikacijskom dokumentu i osigurava da se birač potpiše pored svog imena u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa nakon čega naglas izgovara ime i prezime birača na način da sve osobe koja su se zatekla na biračkom mjestu to jasno čuju.

(4) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića izdaje glasačke lističe biraču; objašnjava biraču kako treba ispravno ispuniti glasačke lističe i upućuje birača prema slobodnom prostoru na kojemu mu se omogućava tajnost glasovanja (u dalnjem tekstu: glasačka kabina). Ako birač ošteti glasački listić, postupa se sukladno članku 5.20 Zakona, a pod oštećenim glasačkim listićem podrazumijeva se neuporabljiv glasački listić: fizički oštećen ili pogrešno popunjeno glasački listić.

(5) Član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije upućuje birača da ubaci sve preuzete glasačke lističe, jedan po jedan u glasačku kutiju i napusti biračko mjesto; osigurava da nijedan birač ne napusti biračko mjesto dok u glasačku kutiju ne ubaci glasačke lističe i osigurava da se samo glasački lističi ubacuju u glasačku kutiju.

(6) Ako se birački odbor sastoji od predsjednika i dva člana, član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda istovremeno će obavljati i kontrolu glasačke kutije, dok će član biračkog odbora zadužen za identificiranje istovremeno obavljati i izdavanje glasačkih listića.

(7) Članovi biračkog odbora individualno odgovaraju za učinjene nepravilnosti u okviru zaduženja koje dobiju od predsjednika biračkog odbora sukladno Izbornom zakonu BiH i podzakonskim spisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(8) Predsjednik biračkog odbora odgovoran je i za učinjene nepravilnosti člana biračkog odbora, ukoliko nije evidentirao uočene nepravilnosti i odmah izvijestio mjerodavno izborne povjerenstvo.

(9) Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za ispravno brojanje glasačkih listića kao i ispravno pakiranje izbornog materijala.

Članak 16.

(Dan uoči izbora na redovitom biračkom mjestu – članak 5.3 stavak (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Izborne povjerenstvo donosi plan predaje izbornog materijala biračkom odboru.

(2) Prema planu iz stavka (1) ovog članka, izborno povjerenstvo će dan prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesata, dostaviti biračkom odboru izborni materijal na biračko mjesto i to:

- a) izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za određeno biračko mjesto;
- b) odgovarajući broj glasačkih listića;
- c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
- d) komplet obrazaca za biračko mjesto;
- e) kandidacijske liste, odnosno postere s izgledom glasačkih listića na kojima se glasuje u toj izbornoj jedinici;
- f) postere s uputama o načinu glasanja i informativnim sadržajima za birače;
- g) Zapisnik iz članka 11. stavak (1) ovog pravilnika i
- h) potrošni materijal prema specifikaciji iz Zapisnika neophodan za proces glasanja i brojanja glasačkih listića.

(3) Birački odbor provjerava da li je izborni materijal koji je primio od izbornog povjerenstva kompletan i u ispravnom stanju, i potpisuje u Zapisnik, kao i način skladištenja originalno preuzetog izbornog materijala od trenutka preuzimanja do trenutka počeka rada biračkog odbora. Ukoliko birački odbor utvrdi da izborni materijal nije kompletan, odmah o tomu obavještava izborno povjerenstvo koje je obvezno da u kontaktu s Središnjim izbornim povjerenstvom BiH otkloni sve nedostatke u najkraćem roku.

(4) Nakon primljenog izbornog materijala predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju prostor koji je predviđen za biračko mjesto i otklanjaju eventualne nedostatke ako utječu na zakonitost rada biračkog odbora. Zapažanje o stanju biračkog mesta upisuje se u Zapisnik. Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za sigurnost biračkog materijala na biračkom mjestu od trenutka prijema materijala pa do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mesta, okončanja procesa brojanja i uručenja glasačkog materijala.

(5) Birački odbor uklanja s biračkog mesta sve oznake i obilježja koja upućuju na političke stranke, vjerske simbole, kao i ostale oznake koje mogu imati diskriminacijsko značenje. Birački odbor postavlja na vidnom mjestu oznaku biračkog mesta, ulaza i izlaza, smjera lokacije biračkog mesta, zabrane unošenja i pokazivanja oružja i opasnih predmeta, zabrane pušenja, zabrana uporabe fotoaparata, kamere, mobitela ili drugih sredstava kojima se može snimiti ili isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj na biračkom mjestu od trenutka preuzimanja glasačkog listića pa do napuštanja biračkog mesta, i izlaže kandidacijske liste.

(6) Predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju biračko mjesto tako da se omogući nesmetano kretanje birača na biračkom mjestu.

Članak 17.

(Prije otvaranja biračkog mesta – članak 5.8 Izbornog zakona BiH)

(1) Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka otvaranja biračkog mesta. U tome vremenskom razdoblju samo članovi biračkog odbora i akreditirani promatrači mogu biti prisutni na biračkom mjestu.

(2) Birački odbor određuje mjesto za svaku glasačku kabinu, vodeći računa da nitko unutar ili izvan biračkog mesta ne može vidjeti birača dok glasuje. Otvor glasačke kabine treba biti okrenut prema zidu. Izuzetno, ako nije moguće glasačku kabinu postaviti pored zida, može se postaviti pored prozora, tako da se prozor pokrije i da se onemogući pogled izvana u glasačku kabinu.

- (3) Prije početka glasovanja predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:
- a) ispisuju sve neophodne podatke na omotnici, odnosno pakete;
 - b) predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa;
 - c) ručno broje primljene glasačke lističe za svaku izbornu razinu i predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj primljenih glasačkih lističa;
 - d) pokazuju praznu glasačku kutiju, nakon čega na nju stavljuju plastične pečate;
 - e) predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije;
 - f) postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi prisutni mogu vidjeti;
 - g) predsjednik upisuje u Zapisnik vrijeme otvaranja biračkog mjesta;
 - h) predsjednik provjerava promatračev identifikacijski dokument sa fotografijom, koji zadržava do trenutka kada promatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje da li se ime promatrača nalazi na akreditaciji i u Zapisnik upisuje ime promatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je promatrač stigao i vrijeme kada je promatrač napustio biračko mjesto i
 - i) predsjednik upućuje promatrače na mjesto gdje mogu sjesti i promatrati izborne aktivnosti, te ih upozorava da se ne mogu mijesati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u svezi s izbornim procesom.

Članak 18.

(Postupanje biračkog odbora u slučaju neispravnosti u pakiranjima glasačkih lističa)

(1) U slučaju da birački odbor, prilikom provedbe procedure propisane člankom 17. stavak (3) točka c) ovog pravilnika, utvrdi nepravilnosti:

- a) u pakiranjima glasačkih lističa nađu materijal koji nije glasački listić, ili glasačke lističe na kojima nema tiskanih kandidata, ili glasački listić ne sadrži kandidacijske liste za izbornu jedinicu, ili glasačke lističe koje nije propisalo Središnje izborno povjerenstvo BiH, obvezan je da ih odvoji i utvrdi njihov broj, kao i da utvrdi broj glasačkih lističa koji su ispravni,
- b) u paketima glasačkih lističa prime manji broj glasačkih lističa od predviđenog broja, a utjecao bi na proces glasovanja zbog nedostatka glasačkih lističa,

odmah po saznanju o nepravilnostima iz točke a) i b) ovoga stavka, obavještava izborno povjerenstvo.

(2) Izborno povjerenstvo po obavještenju biračkog odbora iz stavka (1) ovoga članka obvezno je otići na biračko mjesto i utvrđenu nepravilnost zapisati u Zapisnik o radu biračkog odbora u dio "Prije otvaranja biračkog mjesta", te dostaviti pisano izvješće o utvrđenoj nepravilnosti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(3) Ukoliko navedene nepravilnosti utječu na rad biračkog odbora u smislu nedostatka glasačkih lističa za njihov rad, izborno povjerenstvo od biračkih odbora, sa bližih biračkih mjeseta uzima maksimalno po 100 glasačkih lističa, te ih dostavlja biračkom odboru kojem nedostaju glasački listići.

(4) Postupak propisan u stavku (3) ovoga članka izborno povjerenstvo obavlja zapisnički, a birački odbor iste te činjenice upisuje u Obrazac brojnog stanja u dio 3 "Broj naknadno zaduženih glasačkih lističa", gdje birački odbor kojemu su izuzeti glasački listići upisuje broj izuzetnih glasačkih lističa, a birački odbor kojemu su dati glasački listići upisuje broj preuzetih glasačkih lističa.

Članak 19.

(Identificiranje i izdavanje glasačkog listića – članak 5.13 Izbornog zakona BiH)

(1) Prilikom ulaska na biračko mjesto radi identificiranja i glasovanja svaki birač mora predočiti jedan od važećih ličnih dokumenata, sukladno članku 5.12 Izbornog zakona BiH. Nakon što birač dokaže svoj identitet članu biračkog odbora i njegovo ime bude pronađeno u izvodu iz Središnjeg biračkog popisa, birač se potpisuje identično kao na identifikacijskom dokumentu pored svojeg imena u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa.

(2) Kada birač bude identificiran i potpiše se u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa, član biračkog odbora izdaje mu glasačke listiće ili komplete glasačkih listića i odmah ga upućuje prema jednoj od glasačkih kabina kako bi popunio glasačke listiće. Nakon popunjavanja glasačkih listića birač ih presavija tako da se zaštiti tajnost glasa i ubacuje ih u glasačku kutiju.

(3) Predsjednik i članovi biračkog odbora, ako im se imena nalaze na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za to biračko mjesto, glasuju neposredno poslije otvaranja biračkog mjesta.

(4) Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače u Brčko distriktu BiH sastavljen je iz dva dijela i to tako da je:

- a) dio A sa upisanim imenima birača koji glasuju za sve razine vlasti u BiH (osim za razinu kantonalne skupštine), za koje birači glasuju u Federaciji BiH;
- b) dio B sa upisanim imenima birača koji glasuju za sve razine vlasti u BiH za koje birači glasuju u Republici Srpskoj.

(5) Član biračkog odbora, biraču iz stavka (4) ovoga članka izdaje kombinaciju glasačkih listića u ovisnosti o tome da li se biračevi ime nalazi upisano u dijelu A ili B izvoda iz Središnjeg biračkog popisa.

Članak 20.

(Izdavanje nepotvrđenog-kuvertiranog glasačkog listića – član 5.18 Izbornog zakona BiH)

(1) Biraču koji je prvi put upisan u Središnji birački popis od dana zaključenja Središnjeg biračkog popisa do dana izbora, a koji biračkom odboru pred potvrdu izdatu od centra za birački popis kojom potvrđuje da se njegovo ime ne nalazi upisano ni na jednom izvatu iz Središnjeg biračkog popisa, birački odbor će omogućiti glasovanje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima.

(2) Biraču sa prebivalištem u Brčko distriktu BiH čije se ime ne nalazi na izvatu iz Središnjeg biračkog popisa, omogućit će se da glasa nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima ukoliko birač priloži potvrdu iz stavka (1) ovoga članka i uvjerenje o entitetskom državljanstvu.

(3) Birački odbor će biraču koji se nalazi na popisu koji je dostavilo Središnje izborne povjerenstvo BiH o državljanima BiH koji su upisani u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje, a vratio se u Bosnu i Hercegovinu, omogućiti da glasuje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima.

Članak 21.
(Pomoć druge osobe – članak 5.19 Izbornog zakona BiH)

1) Član biračkog odbora u dio predviđen za potpis upisuje "XX", broj identifikacijskog dokumenta birača koji glasuje, a slijep je, nepismen ili fizički nesposoban i birača koji mu pomaže, pored njegovog potpisa.

(2) Fizički nesposobni birači su i oni birači koji dođu do biračkog mjesta, ali zbog fizičkih prepreka i neprilagodbe prostora njihovoj invalidnosti, ne mogu ući. Druga osoba koju taj birač izabere donosi važeći identifikacijski dokument fizički nesposobnog birača na biračko mjesto i izjavljuje da birač ne može ući na biračko mjesto. Član biračkog odbora zadužen za identificiranje provjerava da li je ime fizički nesposobnog birača upisano u izvod iz Središnjeg biračkog popisa. Ako je ime tog birača upisano u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa, član biračkog odbora odlazi prema fizički nesposobnom biraču, nakon što obavijesti predsjednika, sa Zapisnikom o radu biračkog odbora ZARBO, u kojem je i Obrazac Z6, glasačkim listićima, olovkom i omotnicom. Član biračkog odbora upisuje ime i osobne podatke fizički nesposobnog birača s brojem identifikacijskog dokumenta. Fizički nesposobni birač potpisuje se pored tih podataka i popunjava glasačke listiće koje stavlja u predviđenu omotnicu. Osoba koju je fizički nesposobni birač izabrao odnosi omotnicu s glasačkim listićima do glasačke kutije, otvara je i stavlja glasačke listiće u nju. Član biračkog odbora u dio predviđen za potpis, pored imena fizički nesposobnog birača, upisuje broj identifikacijskog dokumenta toga birača. Osoba koja pomaže fizički nesposobnom biraču upisuje svoje ime tiskanim slovima pokraj imena fizički nesposobnog birača u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i potpisuje se.

Članak 22.
(Biračka mjesta za glasovanje u odsutnosti)

(1) Na biračkim mjestima za glasovanje u odsutnosti primjenjuju se procedure glasovanja utvrđene za redovita biračka mjesta. Biraču koji glasa na biračkom mjestu za glasovanje u odsutnosti izdaju se omotnica koje sadrže glasačke listiće koji se izdaju u osnovanoj izbornoj jedinici za koju birač glasuje

(2) Birački odbor, prije otvaranja biračkog mesta za glasovanje u odsutnosti, obavlja iste radnje kao i birački odbor na redovitim biračkim mjestima, kako je utvrđeno člankom 17. ovog pravilnika, osim što na tim biračkim mjestima ručno broje omotnice koje sadrže glasačke listiće po osnovanim izbornim jedinicama za koje birači glasuju. Dobivene brojeve prebrojanih omotnica predsjednik unosi u Obrazac za brojno stanje.

Članak 23.
(Glasovanje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima – član 3.16 stav (6) i 3.17 Izbornog zakona BiH)

(1) Po jedno biračko mjesto u svakoj osnovanoj izbornoj jedinici bit će određeno za izdavanje nepotvrđenih-kuvertiranih glasačkih listića.

(2) Nakon što član biračkog odbora zadužen za identificiranje, identificira birača iz članka 20. ovoga pravilnika i upiše potrebne podatke u izvod iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju nepotvrđenim glasačkim listićima, birač se potpisuje u predviđeno polje za potpis u ovome izvodu.

(3) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića na temelju identifikacijskog dokumenta birača ispunjava neophodne podatke na prednjoj stranici omotnice s nepotvrđenim – kuvertiranim glasačkim listićima, na temelju kojih se može provjeriti biračko pravo.

(4) Na prednju stranicu omotnice za nepotvrđene-kuvertirane glasačke listice upisuju se sljedeći podatci:

- a) broj biračkog mjeseta;
- b) prezime i ime birača;
- c) jedinstveni matični broj birača;
- d) datum rođenja i
- e) podatci o nazivu i broju predočenog identifikacijskog dokumenta i naziv tijela koje je izdalo ovaj dokument.

(5) Obrazac izgleda omotnice sastavnim je dijelom ovog pravilnika.

(6) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića zadržava identifikacijski dokument birača do trenutka kada birač vrati nepotvrđene-kuvertirane glasačke listice zapakirane u zaštitnoj bijeloj omotnici, a dokumentaciju iz članka 20. ovog pravilnika prilaže uz izvod iz Središnjeg biračkog popisa. Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića stavlja sigurnosnu bijelu omotnicu u omotnicu s podatcima o biraču koji glasuje nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima. Omotnica se pečati i birač je ubacuje u glasačku kutiju.

Članak 24.

(Glasovanje birača s posebnim potrebama – članak 5.21 stavak (2) Izbornog zakona BiH)

(1) U svrhu glasanja birača vezanih za domove, hospitaliziranih osoba ili birača koji će glasovati u zatvorima i pritvorskim jedinicama, izborna povjerenstva će u roku do deset dana prije dana održavanja izbora, uzimajući u obzir teritorijalnu raspoređenost i broj institucija, organizirati mobilne timove koji će posjetiti birače iz ove kategorije u njihovim domovima ili institucijama. Mobilni tim ima jednog predsjednika i dva člana. Predsjednik rukovodi radom mobilnog tima i odgovoran je za njegovu zakonitost. Izborne povjerenstvo jedan sat prije otvaranja biračkih mjesta predaje svakom formiranom mobilnom timu materijal, kako slijedi:

- a) izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji su prijavljeni za glasanje na ovaj način;
- b) odgovarajući broj glasačkih listića zapakiranih u zaštitne omotnice, koje su stavljenе u personalizirane – zaštitne omotnice na kojima su upisane kodove osnovanih izbornih jedinica za koje se glasuje- Obrazac izgleda omotnice sastavni je dio ovog pravilnika;
- c) odgovarajući broj pomoćnih glasačkih kutija (kartonske kutije);
- d) Obrazac za brojno stanje – mobilni tim;
- e) potrošni materijal koji je neophodan u procesu glasanja i brojanja glasačkih listića;
- f) Zapisnik o radu biračkog odbora i
- g) popis birača s adresama i kontakt-telefonima iz točke a) ovoga stavka.

(2) Po preuzimanju izbornog materijala od izborne povjerenstva, predsjednik i članovi mobilnog tima:

- a) upisuju svoja imena u Zapisnik i potpisuju se u dijelu Zapisnika koji je za to predviđen – naznakom mobilni tim;
- b) upisuju broj birača s izvoda iz stavka (1) točka a) ovoga članka na predviđeno mjesto u Obrascu za brojno stanje – MOBILNI TIM;
- c) ručno broje primljene personalizirane – zaštitne omotnice sa kompletima glasačkih listića prema kodovima osnovanih izbornih jedinica za koje se glasuje, a prema biračkoj opciji birača koji su upisani u izvod iz stavka (1) točka a) ovoga članka i upisuju taj broj u Obrazac za brojno stanje;
- d) formiraju pomoćnu glasačku kutiju za mobilni tim i stavlju papirni samoljepljivi pečat na otvor glasačke kutije i
- e) upisuju serijske brojeve pečata s pomoćne glasačke kutije u Obrazac za brojno stanje.

(3) Način glasovanja birača s posebnim potrebama ne razlikuje se od načina glasovanja utvrđenog člancima 19. i 21. ovog pravilnika, s tom razlikom što na personaliziranu – zaštitnu omotnicu upisuju ime / ime oca / prezime birača i JMB koji je glasovao putem mobilnog tima. Mobilni tim prilikom rada na terenu, nakon glasovanja birača s posebnim potrebama na određenoj lokaciji, samoljepljivom trakom lijepi otvor glasačke kutije koji potpisuju predsjednik i članovi mobilnog tima. Nakon završetka rada na terenu mobilni tim stavlja na otvor pomoćne glasačke kutije samoljepljivi papirni pečat na koji se potpisuju predsjednik i članovi mobilnog tima, a serijski broj pečata evidentira na Obrascu za brojno stanje.

(4) Mobilni tim počinje raditi u 7.00 sati, a završava u 19.00 sati. Mobilni tim u 19.00 sati u sjedištu izbornog povjerenstva pakira svoj izborni materijal sukladno članku 58. ovog pravilnika i predaje ga izbornom povjerenstvu.

Članak 25.

(Udaljavanje s biračkog mjesta – članak 6.5 Izbornog zakona BiH)

(1) Izborne povjerenstvo može sa biračkog mjesta udaljiti predsjednika i članove biračkog odbora koji su svojim aktivnostima narušili kontinuitet glasovanja, odnosno postupali suprotno pravilima tijekom glasovanja ili brojanja glasačkih listića. Izborne povjerenstvo o tome obavezno je pisanim putem, obavijestiti Središnje izborne povjerenstvo BiH i dostaviti kompletну dokumentaciju o poduzetim radnjama.

(2) Izborne povjerenstvo postupak iz stavka (1) ovoga članka pokreće po prijavi predsjednika ili člana biračkog odbora, akreditiranih promatrača ili birača, ili po službenoj dužnosti.

Članak 26.

(Zatvaranje biračkog mjesta – članak 5.9 stavak (2) Izbornog zakona BiH)

(1) Biračima koji su u redu za glasovanje u trenutku zatvaranja biračkog mjesta odobrava se glasovanje, gdje birački odbor produžava svoj rad iza 19,00 sati i to najdulje do 22,00 sati. Procedura zatvaranja za redovita biračka mjesta i za biračka mjesta za glasovanje u odsustvu je:

- a) predsjednik 15 minuta prije zatvaranja biračkog mjesta objavljuje svim prisutnim, unutar i ispred biračkog mjesta, vrijeme zatvaranja biračkog mjesta;

- b) član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda u vrijeme zatvaranja biračkog mjesta obvezan je stati na kraj reda kako bi se osiguralo da se nijedna osoba ne priključi nakon zatvaranja biračkog mjesta i zatvara vrata odmah nakon što posljednji birač iz reda glasuje i
- c) predsjednik u Zapisnik upisuje vrijeme zatvaranja biračkog mjesta i zatvara otvor glasačke kutije samoljepljivom trakom i potpisuje je.

(2) Prilikom zatvaranja biračkog mjesta predsjednik u Zapisnik evidentira prisutne akreditirane promatrače u dijelu Z8 Zapisnika.

Odjeljak B. Način provedbe izbora na biračkim mjestima u DKP BiH – članak 1.5 stavak (3) Izbornog zakona BiH

Članak 27. (Dostava izbornog materijala)

(1) Središnje izborne povjerenstvo BiH će najkasnije deset dana prije otvaranja biračkih mjestra dostaviti Ministarstvu vanjskih poslova BiH izborni materijal i to:

- a) izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za određeno biračko mjesto u DKP BiH;
- b) odgovarajući broj kompleta glasačkih listića sa posebnom zaštitom;
- c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
- d) komplet obrazaca za biračko mjesto;
- e) postere s uputama o načinu glasovanja i informativnim sadržajima za birače;
- f) Zapisnik i
- g) potrošni materijal prema specifikaciji iz Zapisnika, neophodan za proces glasovanja i brojanja glasačkih listića.

(2) Ministarstvo vanjskih poslova BiH će tri dana prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjestra u DKP BiH, dostaviti biračkom odboru odgovarajućeg DKP-a BiH izborni materijal iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Birački odbor provjerava da li je izborni materijal koji je primio od Ministarstva vanjskih poslova BiH kompletan i u ispravnom stanju, što upisuje u Zapisnik.

(4) Nakon primljenog izbornog materijala, predsjednik i članovi biračkog odbora postupaju sukladno članku 16. i 17. ovog pravilnika, osim u dijelu skladištenja izbornog materijala koji se obvezno skladišti na biračkom mjestu.

Članak 28. (Procedure glasovanja)

(1) Glasovanje na biračkom mjestu u DKP BiH se provodi po proceduri utvrđenoj u članku 22. ovog pravilnika.

(2) Važeći identifikacijski dokument za glasovanje birača u DKP BiH je utvrđen u članku 5.12, odnosno 3.15 stavak (4) Izbornog zakona BiH.

Odjeljak C. Način glasovanja birača koji glasuju putem pošte – članak 5.21 stavak (1) Izbornog zakona BiH

**Članak 29.
(Birački paket)**

Središnje izborne povjerenstvo BiH svim biračima koji su upisani u izvod iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje putem pošte dostavlja putem preporučene pošiljke birački paket koji sadrži:

- a) Obrazac s osobnim podatcima birača: ime i prezime, jedinstveni matični broj, datum rođenja, trenutačnu adresu izvan BiH (ulica i broj, grad, poštanski broj, država), kombinacijski broj za glasačke listiće te upute kako treba glasovati (tiskane na poledini tog obrasca);
- b) odgovarajuće glasačke listiće sa posebnom zaštitom koji se izdaju za osnovanu izbornu jedinicu za koju glasuje birač;
- c) povratnu omotnicu s tiskanom (povratnom) adresom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i
- d) omotnicu za glasačke listiće, koja osigurava tajnost glasovanja.

**Članak 30.
(Povratna omotnica)**

Birač koji glasa putem pošte šalje nazad Središnjem izbornom povjerenstvu BiH povratnu omotnicu, koja sadrži:

- a) omotnicu za glasačke listiće, koja osigurava tajnost glasa, s upakiranim glasačkim listićima i koja je zalipljena kako bi se osigurala tajnost glasovanja;
- b) umnožak jednog od važećih identifikacijskih dokumenata, sukladno članku 5.12, odnosno članku 3.15 stavak (4) Izbornog zakona BiH;
- c) Obrazac s osobnim podacima birača, koji sadrži podatke navedene u članku 29. stavak (1) točka a) ovog pravilnika.

**Članak 31.
(Rok za prihvatanje povratne omotnice – članak 5.21 Izbornog zakona BiH)**

Povratna omotnica koja je poslana Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije na dan održavanja izbora bit će prihvaćena i prebrojana ukoliko stigne u Središnje izborne povjerenstvo BiH najkasnije pet dana od dana održavanja izbora i ako je na povratnoj omotnici otisak poštanskog pečata zemlje / bar-koda iz koje se glasuje s datumom ne kasnijim od datuma održavanja izbora.

**Članak 32.
(Vodič za glasovanje putem pošte)**

Središnje izborne povjerenstvo BiH distribuirat će Vodič za glasovanje putem pošte, čiji sadržaj utvrđuje Središnje izborne povjerenstvo BiH, preko:

- a) DKP BiH;
- b) klubova i udruženja građana BiH u inozemstvu;

- c) internet-stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i ostalih autoriziranih internet-stranica i
- d) ureda vladinih i nevladinih organizacija koje se bave izbjeglicama i pitanjima migracije.

POGLAVLJE II. BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA I GLASOVA

Odjeljak A. Redovita biračka mjesta – članak 5.22 Izbornog zakona BiH

Članak 33. (Vrijeme brojanja)

Glasački listići broje se odmah nakon zatvaranja redovitih biračkih mesta.

Članak 34. (Utvrđivanje zaduženih glasačkih listića)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mesta u prisustvu akreditiranih promatrača predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) sve olovke koje nisu crvene boje sa biračkog mesta se odlažu u vreću za neuporabljene glasačke listiće,
- b) obvezno broje i upisuju ukupan broj preostalih neuporabljenih glasačkih listića za svaku izbornu razinu u Obrazac za brojno stanje;
- c) pakiraju neuporabljene glasačke listiće za svaki izbornu razinu u originalnu kutiju;
- d) broje i upisuju u Obrazac za brojno stanje broj potpisa glasača s izvratka iz Središnjeg biračkog popisa;
- e) upisuju broj oštećenih glasačkih listića za svaku izbornu razinu i pakiraju ih u odgovarajući omotnicu i
- f) predsjednik i članovi biračkog odbora potpisuju Obrazac za brojno stanje.

(2) Popunjavanje svih obrazaca na biračkom mjestu vrši se isključivo kemijskom olovkom crvene boje.

Članak 35. (Redoslijed radnji prilikom brojanja)

Radnje prilikom brojanja na biračkom mjestu obavljaju se sljedećim redoslijedom:

- a) utvrđivanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
- b) brojanje glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
- c) brojanje glasova (sustav većinskog glasa);
- d) brojanje glasova dobivenih sustavom otvorenih listi – glasovi za političke subjekte;
- e) brojanje glasova dobivenih sustavom otvorenih listi – glasovi za kandidate unutar političkih subjekata.

Članak 36. (Brojanje glasačkih listića – član 5.25 Izbornog zakona BiH)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mesta u prisustvu akreditiranih promatrača predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) otvaraju glasačku kutiju i sadržaj stavlju na prazan sto za brojanje;
- b) predočavaju praznu glasačku kutiju prisutnima, dokazujući time da u kutiji nema preostalih glasačkih listića;
- c) razvrstavaju glasačke listice po izbornim razinama u skupine od po 25 komada;
- d) slažu skupine od po 25 glasačkih listića jednu na drugu unakrsno;
- e) utvrđuju broj skupina od po 25 glasačkih listića kojima dodaju broj preostalih glasačkih listića kako bi se dobio ukupan broj glasačkih listića;
- f) broj glasačkih listića iz točke e) ovoga članka za sve četiri izborne razine, i za Brčko distrikt A – tri izborne razine, predsjednik upisuje u obrasce za zbirne rezultate i
- g) radnje iz točke c), d), e) i f) vrše se prilikom brojanja te razine.

(2) Glasački listici koji nisu potrebni za sljedeći proces brojanja pakiraju se posebice za svaku izbornu razinu u providne plastične vreće, koje se odlažu na radnoj površini, tako da ih svi prisutni mogu vidjeti.

Članak 37.

(Glasački listici za pojedine izborne razine – članak 5.14 i 5.25 Izbornog zakona BiH)

(1) Glasački listici za pojedine izborne razine broje se sljedećim redoslijedom:

a) u Federaciji BiH:

- 1) Predsjedništvo BiH,
- 2) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH,
- 3) Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH,
- 4) kantonalna skupština;

b) u Republici Srpskoj:

- 1) Predsjedništvo BiH,
- 2) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH,
- 3) predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske,
- 4) Narodna skupština Republike Srpske.

(2) Brojanje glasačkih listića vrši se uz prisustvo predsjednika i svih članova biračkog odbora, ili zamjenika predsjednika ili zamjenika člana biračkog odbora na biračkom mjestu gdje predsjednik ili član biračkog odbora iz opravdanih razloga ne može nazočiti brojanju glasačkih listića. Ukoliko, na biračkom mjestu prilikom brojanja glasačkih listića iz točke a) i točke b)-ovoga stavka predsjednik ili član biračkog odbora napusti biračko mjesto bez odobrenja, birački odbor je obvezan da odmah izvijesti mjerodavno izborne povjerenstvo o toj činjenici. Izborne povjerenstvo je dužno odmah na biračko mjesto uputiti zamjenika predsjednika ili zamjenika člana biračkog odbora koji je napustio biračko mjesto, a birački odbor zaustavlja svoje brojanje glasačkih listića i ostaje na biračkom mjestu, dok na biračko mjesto ne dođe pozvani zamjenik. Prekid rada u brojanju glasačkih listića predsjednik ili zamjenik predsjednika evidentira u zapisnik o radu biračkog odbora u dio Z8.

(3) Birački odbor u Brčko distriktu BiH prvo broji glasačke listice iz točke b), a nakon toga glasačke listice iz točke a) ovog člana.

Članak 38.

(Brojanje glasova – za člana Predsjedništva BiH i za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske)

Po sustavu većinskog glasa vrši se glasovanje i brojanje glasačkih listića za izbor člana Predsjedništva BiH i za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske.

Članak 39.

(Procedura brojanja glasova – za člana Predsjedništva BiH i za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske)

(1) Prilikom brojanja glasova dobivenih sustavom većinskog glasa predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) razvrstavaju glasačke listice za tu izbornu razinu u posebne skupine po kandidatima;
- b) prilikom razvrstavanja glasačkih listića iz točke a) ovoga stavka, birački odbor na svakom glasačkom listiću na zahtjev akreditiranog promatrača ili člana biračkog odbora provjerava da li ima važeći zaštitni znak (vodeni žig). Ukoliko birački odbor utvrdi da ima listića bez zaštitnog znaka, proglašavaju ih nevažećim glasačkim listićima i broj tih listića obvezno upisuje u Zapisnik o radu biračkog odbora u dio Z 6;
- c) prave posebnu skupinu listića koji nisu popunjeni (neoznačeni), kao i glasačkih listića koji su popunjeni tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojem kandidatu je birač dao svoj glas, a njihovu ispravnost utvrđuje predsjednik i članovi biračkog odbora;
- d) broje glasačke listice za svakog kandidata i uvezuju ih u skupine od po 25 komada;
- e) utvrđuju ispravnost glasačkih listića iz točke c) ovoga stavka – glasački listici za koje predsjednik i članovi biračkog odbora utvrde da su važeći dodaju se skupini za odgovarajućeg kandidata i
- f) utvrđuju ukupan broj važećih glasova za svakog kandidata.

(2) Nevažeći glasački listici dijele se u dvije skupine:

- a) nevažeći neoznačeni glasački listici i
- b) nevažeći ostali glasački listici.

(3) Predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) broje listice svake kategorije nevažećih glasačkih listića i dobiveni broj predsjednik upisuje na Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR (većinski glas) za tu izbornu razinu. Pakiraju nevažeće glasačke listice u zaštitne vreće za izborni materijal sukladno članku 54. stavak (2) i 55. stavak (2) ovog pravilnika;
- b) predsjednik upisuje rezultate brojanja glasova za svakog kandidata na Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR (većinski glas) za tu izbornu razinu. Ako kandidat ne dobije nijedan glas, upisuje se “0” pored imena tog kandidata i
- c) pakiraju važeće glasačke listice u zaštitne vreće za izborni materijal sukladno članku 54. stavak (2) i 55. stavak (2) i (3) ovoga pravilnika.

(4) Predsjednik, svim prisutnim, objavljuje rezultate brojanja glasova na biračkom mjestu dobivene po sustavu većinskog glasa sukladno članku 5.26 stavak (2) Izbornog zakona BiH, a žuti umnožak Obrasca ZR (većinski glas) izlaže na biračkom mjestu. Predsjednik predaje zeleni umnožak sa izbornim rezultatima za tu razinu osobi koju je ovlastilo izborne povjerenstvo.

Članak 40.

(Brojanje glasova dobivenih sustavom otvorenih listi za sve izborne razine)

(1) Po sustavu otvorenih listi vrši se glasovanje i brojanje glasačkih listića za izborne razine kako slijedi:

a) u Federaciji BiH:

- 1) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH,
- 2) Predstavnički dom Parlementa Federacije BiH,
- 3) kantonalne skupštine;

b) u Republici Srpskoj:

- 1) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH,
- 2) Narodna skupština Republike Srpske.

(2) Glasački listić je važeći ako je birač označio kvadratić:

- a) pored naziva samo jedne političke stranke, ili koalicije, ili liste neovisnih kandidata, ili imena jednog neovisnog kandidata;
- b) pored imena jednog ili više kandidata unutar liste samo jedne izabrane političke stranke, ili koalicije, ili liste neovisnih kandidata i
- c) pored naziva jedne političke stranke, ili jedne koalicije, ili jedne liste neovisnih kandidata, i kandidata (jednog ili više) unutar te odabrane političke stranke, ili koalicije ili liste neovisnih kandidata.

Članak 41.

(Utvrđivanje broja glasova za političke subjekte)

(1) Prilikom prvog brojanja glasova koji su dobiveni sustavom otvorenih listi utvrđuje se broj glasova koje je osvojio politički subjekt.

(2) Procedura prvog brojanja glasova je:

- a) razvrstavanje glasačkih listića, prema utvrđenom redoslijedu za određenu izbornu razinu, u skupine po političkim subjektima—u skupinu za jedan politički subjekt ulaze glasački listići koje je birač označio na način propisan u članku 40. stavak (2) ovog pravilnika;

- b) prilikom razvrstavanja glasačkih listića iz točke a) ovog stavka, birački odbor na svakom glasačkom listiću provjerava da li ima zaštitni znak (vodeni žig). Ukoliko birački odbor utvrdi da ima listića bez zaštitnog znaka, proglašava ih nevažećim glasačkim listićima i broj tih listića obvezno upisuje u Zapisnik o radu biračkog odbora u dio Z 6;
- c) pravljenje posebnih skupina neoznačenih, kao i glasačkih listića koji su ispunjeni tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojem političkom subjektu je birač dao svoj glas– njihovu ispravnost utvrđuju predsjednik i članovi biračkog odbora;
- d) duplo brojanje glasačkih listića koji se slažu u skupine od po 25 komada i njihovo uvezivanje elastičnom guminicom za svakog političkog subjekta i
- e) utvrđivanje broja glasova za svaki politički subjekt.

(3) Predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju glasačke listice iz stavka (2) točka b) ovoga člana. Glasački listici za koje predsjednik i članovi biračkog odbora utvrde da su važeći dodaju se skupini za politički subjekt.

(4) Preostali nevažeći glasački listici koji se dijele u dvije skupine:

- a) nevažeći neoznačeni glasački listici i
- b) nevažeći ostali glasački listici

broje se i utvrđuje se njihov broj.

(5) Predsjednik biračkog odbora u Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR (otvorena lista) za tu izbornu razinu upisuje podatke utvrđene u stavku (2) točka e) i stavku (4) ovog članka.

(6) Predsjednik, svim prisutnim, objavljuje rezultate prvog brojanja glasova dobivenih po sustavu otvorenih listi i dostavlja izbornom povjerenstvu rezultate brojanja na biračkom mjestu dobivene nakon prvog brojanja po sustavu otvorene liste na način koji odredi izborno povjerenstvo.

(7) Predsjednik i članovi biračkog odbora broje glasove tako da akreditiranim promatračima omoguće uvid u cijeli proces.

Članak 42. (Utvrđivanje broja glasova po kandidatima unutar političkih subjekata)

(1) Prilikom drugog brojanja utvrđuje se broj glasova za svakog kandidata unutar liste političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata.

(2) Drugo brojanje glasova za kandidate svih političkih stranaka, koalicija ili listi neovisnih kandidata obavlja se posebice. Postupak se provodi iščitavanjem rednih brojeva kandidata i evidentiranjem uspravnim crticama u pomoćnom obrascu za drugi krug brojanja glasova po kandidatima.

(3) Izuzetno od procedure iz stavka (2) ovoga članka na biračkom mjestu sa tri člana biračkog odbora, predsjednik biračkog odbora čita redne brojeve kandidata ispred kojih su birači u okviru toga političkog subjekta stavljali oznaku, a dva člana biračkog odbora svaki za sebe u svoj Pomoćni obrazac za drugi krug brojanja glasova po kandidatima upisuje uspravne crtice.

(4) Predsjednik i članovi biračkog odbora pakiraju glasačke lističe u zaštitne vreće za izborni materijal sukladno članku 54. stavak (3), (4) i (5) i 55. stavak (4) i (5) ovog pravilnika.

(5) Prvo i drugo brojanje glasova koji su dobiveni sustavom otvorenih listi ponavljaju se za svaku izbornu razinu koristeći Pomoćni obrazac za brojanje i Obrazac za zbirne rezultate na biračkom mjestu ZR (otvorena lista) za tu izbornu razinu na način utvrđen ovim člankom.

Članak 43.

(Dostava izbornog materijala s biračkih mjesta izbornom povjerenstvu)

(1) Birački odbor odmah, a najkasnije 12 sati nakon zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja mjerodavnom izbornom povjerenstvu:

- a) Zapisnik o radu biračkog odbora i
- b) umnoške obrazaca i ostali izborni materijal iz članka 54. i 55. ovoga pravilnika.

(2) Umnoške obrazaca o rezultatima glasovanja za sve izborne razine za ovo biračko mjesto zadržava predsjednik biračkog odbora.

(3) Prijepis zapisnika o radu biračkog odbora akreditiranom promatraču će se omogućiti na pogodan način što podrazumijeva i slikanje putem mobilnog aparata.

Odjeljak B. Biračka mjesta za glasovanje u odsutnosti – članak 5.24 Izbornog zakona BiH

Članak 44.

(Brojanje omotnica sa glasačkim listićima)

(1) Nakon zatvaranja biračkog mjesta, predsjednik i članovi biračkog odbora biračkog mjesta za glasovanje u odsutnosti broje omotnice s glasačkim listićima.

(2) Omotnice s glasačkim listićima s biračkih mjesta za glasovanje u odsutnosti otvaraju se i broje se glasački listići u Glavnem centru za brojanje.

(3) Omotnice s nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima (ako određeno biračko mjesto za glasovanje u odsutnosti izdaje nepotvrđene-kuvertirane glasačke lističe) predsjednik i članovi biračkog odbora dostavljaju na verifikaciju Glavnem centru za brojanje i ako biračko pravo za datog birača bude potvrđeno, ovi glasački listići broje se u Glavnem centru za brojanje.

(4) Predsjednik i članovi biračkog odbora:

- a) nakon popune Obrasca za brojno stanje za biračko mjesto za glasovanje u odsutnosti otvaraju glasačku kutiju i stavljuju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
- b) razvrstavaju omotnice s glasačkim listićima na:
 - 1) omotnice s nepotvrđenim glasačkim listićima (za ona biračka mjesta u odsutnosti koja izdaju nepotvrđene glasačke lističe) i
 - 2) omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u odsutnosti;

- c) razvrstavaju omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u odsutnosti po osnovanim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na omotnicama;
- d) broje omotnice s nepotvrđenim glasačkim listićima, kontroliraju brojanje, a dobiveni broj predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićima;
- e) broje omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u odsutnosti, kontroliraju brojanje, a dobiveni broj omotnica po osnovanim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali, predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasovanje u odsutnosti;
- f) vežu zajedno omotnice za glasovanje u odsutnosti s istim kombinacijama glasačkih listića po osnovanim izbornim jedinicama i pakiraju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornog materijala u odsutnosti, sukladno članku 56. ovog pravilnika;
- g) pakiraju omotnice s nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićima u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornog materijala, sukladno članku 57. ovog pravilnika i
- h) popunjavaju i potpisuju Obrazac za brojno stanje za biračka mjesta za glasovanje u odsutnosti i Obrazac za brojno stanje za biračka mjesta koja izdaju nepotvrđene glasačke listice.

Odjeljak C. Mobilni timovi – članak 5.21 stavak (2) Izbornog zakona BiH

Članak 45. (Brojanje omotnica s glasačkim listićima)

(1) Nakon što posjete sve birače koji glasuju putem mobilnog tima predsjednik i članovi mobilnog tima u sjedištu izborne povjerenstva broje omotnice s glasačkim listićima na sljedeći način:

- a) broje i upisuju ukupan broj preostalih neuporabljenih omotnica s glasačkim listićima za svaku izbornu razinu u Obrazac za brojno stanje za glasovanje putem mobilnog tima;
- b) pakiraju neuporabljenje omotnice s glasačkim listićima u vreću utvrđenu u članku 58. stavak (1) točka b) ovoga pravilnika;
- c) broje i upisuju u Obrazac za brojno stanje ukupan broj potpisa glasača iz članka 24. stavak (1) točka a) ovoga pravilnika;
- d) broje i upisuju ukupan broj omotnica oštećenih glasačkih listića i pakiraju ih u odgovarajuću omotnicu;
- e) nakon upisa prethodno utvrđenih podataka u Obrazac za brojno stanje mobilnog tima otvaraju glasačku kutiju i stavljuju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
- f) razvrstavaju omotnice s glasačkim listićima za glasovanje putem mobilnog tima po osnovanim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na omotnicama;
- g) broje omotnice s glasačkim listićima za glasovanje putem mobilnog tima, što znači da se kontroliraju i broje omotnice a ne glasački listići, a dobiveni broj omotnica po osnovanim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje za glasovanje putem mobilnog tima;
- h) vežu zajedno omotnice s glasačkim listićima i pakiraju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornog materijala mobilnog tima, sukladno članku 58. Ovoga pravilnika i
- i) popunjavaju i potpisuju Obrazac za brojno stanje za mobilne timove.

(2) Originalni Obrazac brojnog stanja, Zapisnik, Obrazac brojnog stanja za glasovanje putem mobilnog tima i upakirani izborni materijal mobilni tim dostavlja izbornom povjerenstvu.

Odjeljak D. Biračka mjesta za glasovanje u DKP BiH

Članak 46. **(Brojanje omotnica s glasačkim listićima)**

Brojanje omotnica sa glasačkim listićima na biračkim mjestima u DKP BiH se vrši po proceduri utvrđenoj u Odjeljku B. ovog Poglavlja.

Članak 47. **(Povrat izbornog materijala)**

Originalni Obrazac brojnog stanja, Zapisnik i upakirani izborni materijal birački odbor u DKP BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, najkasnije 5 dana od dana održavanja izbora.

Odjeljak E. Brojanje glasova u Glavnem centru za brojanje

Članak 48. **(Aktivnosti za brojanje)**

(1) Skupina za brojanje glasačkih listića organizirana je kao određeni broj timova brojača. Jedan tim brojača okupljen je oko jednog stola. Osim osoblja koje čine brojači, svaki od timova ima po jednog vođu tima.

(2) U prostoru skupine za brojanje glasačkih listića, nadzornik ove skupine prima kutije sa sortiranim serijama glasačkih listića i raspodjeljuje ih po timovima za brojanje. Zajedno sa serijama glasačkih listića, nadzornik skupine za brojanje glasačkih listića zadužuje timove brojača kompletima obrazaca za rezultate brojanja glasova u Glavnem centru za brojanje.

(3) U ovisnosti o tipu glasačkih listića koji se nalaze u određenoj seriji, a koji odgovaraju određenoj kombinaciji glasačkih listića, nadzornik skupine priprema odgovarajući set obrazaca za zbirne rezultate brojanja glasova i dostavlja ih timu brojača.

Članak 49. **(Organizacija procesa brojanja)**

(1) Proces brojanja i struktura timova za brojanje u Centru za brojanje organizirani su na način identičan strukturi članova jednog biračkog odbora na redovitim biračkim mjestima. Jedan tim sa brojačima zadužen je za brojanje jedne kutije sa određenom serijom i broji u pravilu sve tipove listića koje serija sadrži.

(2) Timovi za brojanje u narednim fazama mogu brojati i glasačke listiće sa redovitih biračkih mesta, za potrebe kontrole izbornih rezultata sa biračkih mesta. Središnje izborne povjerenstvo BiH o tomu donosi posebnu odluku.

(3) Redoslijed aktivnosti u okviru procesa brojanja podrazumijeva kontrolno brojanje glasačkih listića za sve sortirane skupine listića unutar jedne serije, jednog brojanja glasova za glasovanje po sustavu većinskog glasa i prvog i drugog brojanja za glasovanje po sustavu otvorenih lista.

Članak 50. (Kontrolno brojanje glasačkih listića)

(1) Tim brojača, zajedno sa vođom tima, nakon prijema kutije u kojoj se nalazi sadržaj jedne serije, trebaju uraditi sljedeće:

- a) otvore jednu vreću sa skupinom listića za jednu izbornu razinu i isprazne je na prazan sto za brojanje,
- b) poredaju svežnjeve od po 25 sortiranih glasačkih listića jedan na drugi,
- c) prebroje svežnjeve od po 25 glasačkih listića i provjere slaganje dobivenog broja sa podatcima iz obrasca za praćenje i kontrolu kretanja serije koje upišu timovi pripreme brojanja,
- d) upišu ukupan broj glasačkih listića iz vreće sa sortiranom skupinom listića, na odgovarajuće obrasce za zbirne rezultate u Glavnem centru za brojanje,
- e) podatak o ukupnom broju glasačkih listića trebaju upisati i u obrazac za praćenje kretanja serije, kao i u obrazac za zbirne rezultate brojanja u Glavnem centru za brojanje i kontroliraju točnost upisanih brojeva i
- f) ponove prethodne korake za sve preostale tipove listića iz jedne serije za ostale izborne razine.

(2) Po završetku ispunjavanja obrazaca sve glasačke listice koji nisu potrebni za sljedeći proces brojanja pakiraju, posebice za svaku izbornu razinu, u providne plastične vreće koje se odlažu tako da ih mogu vidjeti svi prisutni.

Članak 51. (Postupak brojanja)

Brojanje glasačkih listića u Glavnem centru za brojanje vrši se po proceduri utvrđenoj u članku 37, 38, 39, 40, 41. i 42. ovoga pravilnika.

Članak 52. (Kompletiranje dokumentacije sa rezultatima brojanja i unos rezultata)

(1) Nakon završetka faze brojanja, svi originalni obrasci za zbirne rezultate u Glavnem centru za brojanje glasova koji su se brojali, šalju se na unos rezultati brojanja glasova sa ovih obrazaca i vrši njihova konsolidacija i objedinjavanje.

(2) Nadzornik skupine za brojanje glasačkih listića prikuplja sve originalne obrasce za zbirne rezultate iz jedne serije koja je prebrojana i predaje ih nadzorniku kontrole rezultata.

(3) Umnoške obrazaca iz stavka (2) pakiraju se u vreće sa prebrojanim glasovima za određenu razinu koji se pečate (plavi umnožak).

(4) Umnoške obrazaca iz stavka (3) ovoga članka na zahtjev promatrača daju im se na uvid (žuti umnožak).

Članak 53. (Obrada izbornih rezultata)

(1) Odjel za prijem, kontrolu, unos i utvrđivanje izbornih rezultata, putem posebne Aplikacije, unosi sve neophodne podatke o rezultatima glasovanja sa obrazaca u bazu podataka za kontrolu i obradu izbornih rezultata koja je posebno urađena za ovu namjenu.

(2) Odjel za prijem, kontrolu, unos i utvrđivanje izbornih rezultata, sukladno stavku (1) ovoga člana, vrši dva unosa, od kojih je drugi unos kontrolni.

(3) Unosi podataka iz stavka (2) ovoga članka se usuglašuju, što je osnova za kontrolu izbornih rezultata.

(4) Obrada izbornog materijala i unos podataka u Glavnom centru za brojanje vrši se po prispjeću izbornog materijala koji dostavljaju izborna povjerenstva prema redoslijedu dostavljanja, kao i redoslijedu obrade u Glavnom centru za brojanje.

POGLAVLJE III. PAKIRANJE IZBORNOG MATERIJALA

Članak 54. (Redovita biračka mjesta FBiH – članak 5.26 Izbornog zakona BiH)

(1) Na redovitim biračkim mjestima u Federaciji BiH izborni materijal pakira birački odbor na način utvrđen odredbama ovog članka.

(2) Glasački listići za Predsjedništvo BiH pakiraju se u **SIVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (večinski glas) – plavi umnožak.

(3) Glasački listići za Parlamentarnu skupštinu BiH pakiraju se u **PLAVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – plavi umnožak.

(4) Glasački listići za Predstavnički dom Parlamenta FBiH pakiraju se u **LJUBIČASTE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – plavi umnožak.

(5) Glasački listići za kantonalne skupštine pakiraju se u **BORDO CRVENE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – plavi umnožak.

(6) Neuporabljeni i oštećeni glasački listići za Predsjedništvo BiH, Parlamentarnu skupštinu BiH, Predstavnički dom FBiH, kantonalne skupštine pakiraju se u **PROVIDNE VEĆE ZAŠTITNE VREĆE** po jedna tako što se u njih stavlju:

- a) neuporabljeni glasački listići (upakirani u originalne kutije) i
- b) omotnica Upropašteni glasački listići.

(7) U **PROVIDNE MANJE ZAŠTITNE VREĆE** pakiraju se:

- a) pomoćni obrasci za brojanje, koji su rabljeni za drugi krug brojanja glasova po kandidatima;
- b) Zapisnik – original u koricama i
- c) izvadak iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za redovite birače.

(8) Umnoške obrazaca koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

a) u omotnicu za predsjednika biračkog odbora stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BS – crveni umnožak,
- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – crveni umnožak,
- 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – crveni umnožak;

b) u omotnicu za predsjednika izbornog povjerenstva stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BS – zeleni umnožak,
- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – zeleni umnožak,
- 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – zeleni umnožak i
- 4) Zapisnik o radu biračkog odbora ZARBO – zeleni umnožak.

(9) Original obrasce koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

a) u omotnicu A3 za Centralnu izbornu povjerenstvo BiH stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BS – original u koricama,
- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – original u koricama i
- 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – original u koricama.

(10) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (na primjer: broj biračkog mjeseta 133A025 na dva mesta na zaštitnoj vreći. Svaka vreća mora biti čvrsto zatvorena plastičnim pečatom čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu).

(11) Birački odbor u osnovanoj izbornoj jedinici Brčko distrikt BiH izborni materijal, za razine vlasti u Federaciji BiH pakira na način utvrđen u stavku (2), (3), (4), (6), (7), (8), (9) i (10) ovoga člana.

(12) Izborno povjerenstvo je, po preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora, obvezno u dostavljene registratore i U-folije pakirati izborni materijal na način da u jednu U-foliju pakira cijeli izborni materijal iz stavka (9) ovoga članka. Tako formirane U-folije pakira u registratore na kojima mora biti ispisano: kod i naziv općine, početni i krajnji broj biračkog mjesta, čije su U-folije stavljenе u taj registrator i redni broj registratora (naprimjer: 133A, Novi Grad Sarajevo, 001-015, 1-9).

Članak 55. **(Redovita biračka mjesta RS)**

(1) Na redovitim biračkim mjestima u Republici Srpskoj izborni materijal pakira birački odbor na način utvrđen odredbama ovoga članka.

(2) Glasački listići za Predsjedništvo BiH pakiraju se u **SIVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (večinski glas)
– plavi umnožak.

(3) Glasački listići za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske pakiraju se u **ŽUTE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (večinski glas)
– plavi umnožak.

(4) Glasački listići za Parlamentarnu skupštinu BiH pakiraju se u **PLAVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – plavi umnožak.

(5) Glasački listići za Narodnu skupštinu Republike Srpske pakiraju se u **SMEĐE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavlju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća s omotnicom s Obrascem za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – plavi umnožak.

(6) Neuporabljeni i oštećeni glasački listići za Predsjedništvo BiH, Parlamentarnu skupštinu BiH, Narodnu skupštinu RS pakiraju se u **PROVIDNE VEĆE ZAŠTITNE VREĆE** po jedna tako što se u njih stavlju:

- a) neuporabljeni glasački listići (upakirani u originalne kutije) i
- b) omotnica upropošteni glasački listići.

(7) U **PROVIDNE MANJE ZAŠTITNE VREĆE** pakiraju se:

- a) pomoćni obrasci za brojanje, koji su rabljeni za drugi krug brojanja glasova po kandidatima;

- b) Zapisnik – original u koricama i
- c) izvadak iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za redovite birače.

(8) Umnoške obrazaca koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

- a) u omotnicu za predsjednika biračkog odbora stavljuju se:
 - 1) Obrazac za brojno stanje BS – crveni umnožak,
 - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – crveni umnožak i
 - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – crveni umnožak;
- b) u omotnicu za predsjednika izbornog povjerenstva stavljuju se:
 - 1) Obrazac za brojno stanje BS – zeleni umnožak,
 - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – zeleni umnožak i
 - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – zeleni umnožak.

(9) Original obrasce, koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu, birački odbor pakira na sljedeći način:

- a) u omotnicu A3 za Središnje izborne povjerenstvo BiH stavljuju se:
 - 1) Obrazac za brojno stanje BS – original u koricama,
 - 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – original u koricama i
 - 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – original u koricama.

(10) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (na primjer: broj biračkog mjeseta 146B012 na dva mesta na zaštitnoj vreći). Svaka vreća mora biti čvrsto zatvorena plastičnim pečatom čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(11) Birački odbor u osnovanoj izbornoj jedinici Brčko distrikt BiH izborni materijal, za razine vlasti u Republici Srpskoj pakira na način utvrđen u stavku (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) i 10 ovoga članka.

(12) Izborne povjerenstvo je, po preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora, obvezna u dostavljene registratore i U-folije pakirati izborni materijal na način da u jednu U-foliju pakira cijeli izborni materijal iz stavka (9) ovog članka. Tako formirane U-folije pakira u registratore na kojima mora biti ispisano: kod i naziv općine, početni i krajnji broj biračkog mjeseta, čije su U-folije stavljenе u taj registrator i redni broj registratora (na primjer: 146B, Rogatica, 001-015, 1-2).

Članak 56. (Biračka mjesta za glasovanje u odsutnosti)

(1) Na biračkim mjestima za glasovanje u odsutnosti birački odbori pakiraju izborni materijal na sljedeći način:

- a) u **CRVENU ZAŠTITNU VREĆU** stavljuju se:
 - 1) prebrojane omotnice sa setovima glasačkih listića uvezane po osnovanim izbornim jedinicama i
 - 2) plavi umnožak Obrasca za brojno stanje BSO;

b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) neuporabljene omotnice sa setovima glasačkih listića upakirane u originalne kutije i
- 2) oštećene omotnice sa setovima glasačkih listića i

c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BSO (original u koricama),
- 2) Zapisnik (original u koricama) i
- 3) izvadak iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za birače koji imaju status raseljene osobe.

(2) Umnoške obrazaca koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja omotnica s glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

- a) u omotnicu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSO (crveni umnožak) i
- b) u omotnicu za predsjednika izbornog povjerenstva stavlja se Obrazac za brojno stanje BSO (zeleni umnožak).

Članak 57.

(Biračko mjesto za izdavanje nepotvrđenih-kuvertiranih glasačkih listića)

(1) Na biračkim mjestima ovlaštenim za izdavanje nepotvrđenih-kuvertiranih glasačkih listića u Federaciji BiH i Republici Srpskoj birački odbori pakiraju izborni materijal na sljedeći način:

a) u **ZELENU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) prebrojane omotnice s nepotvrđenim glasačkim listićima i
- 2) plavi umnožak Obrasca za brojno stanje BSN;

b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) neuporabljene omotnice sa setovima glasačkih listića upakirane u originalne kutije
- 2) oštećene omotnice sa setovima glasačkih listića i

c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BSN (original u koricama),
- 2) Zapisnik (original u koricama) i
- 3) spisak birača koji imaju pravo glasovati nepotvrđenim glasačkim listićima.

(2) Umnoške obrazaca koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja omotnica s nepotvrđenim glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

- a) u omotnicu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSN (crveni umnožak),
- b) u omotnicu za predsjednika izborne povjerenstva stavlja se Obrazac za brojno stanje BSN (zeleni umnožak) i
- c) izvadak iz konačnog Središnjeg biračkog popisa.

Članak 58.

(Mobilni tim)

(1) Mobilni tim pakira izborni materijal na sljedeći način:

a) u **NARANČASTU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) prebrojane omotnice sa setovima glasačkih listića uvezane po osnovanim izbornim jedinicama i
- 2) plavi umnožak Obrasca za brojno stanje BSM;

b) u **PROVIDNU VEĆU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) neuporabljene omotnice sa setovima glasačkih listića upakirane u originalne kutije i
- 2) oštećene omotnice sa setovima glasačkih listića i

c) u **PROVIDNU MANJU ZAŠTITNU VREĆU** stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BSM (original u koricama),
- 2) Zapisnik (original u koricama) i
- 3) izvadak iz konačnog Središnjeg biračkog popisa (za birače koji su vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta i birače koji su zatvoreni ili su vezani za ustanove, a imaju pravo glasovati).

(2) Umnoške obrazaca koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja omotnica s glasačkim listićima na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

- a) u omotnicu za predsjednika biračkog odbora stavlja se Obrazac za brojno stanje BSM (crveni umnožak) i
- b) u omotnicu za predsjednika izborne povjerenstva stavlja se Obrazac za brojno stanje BSM (zeleni umnožak).

Članak 59. (Biračko mjesto u DKP BiH)

(1) Birački odbor na biračkom mjestu u DKP BiH pakira izborni materijal na način utvrđen u članku 56. ovog pravilnika.

POGLAVLJE IV. IZBORNI REZULTATI

Odjeljak A. Preliminarni izborni rezultati – članak 5.29 i 5.29a Izbornog zakona BiH

Članak 60. (Prvi nepotpuni preliminarni rezultati)

(1) Izborne povjerenstvo je obvezno sa zelenih umnožaka utvrđene izborne rezultate sa svih redovitih biračkih mjesta za razinu vlasti iz članka 38. stavak (1) točka a) alineja 1) ili točka b) alineja 1), do 21,00 sat unijeti u JIIS aplikaciju. Za ostale razine vlasti iz članka 37. stavak (1) točka a) alineja 2), 3) i 4) ili točka b) alineja 2), 3) i 4) ovoga pravilnika, izborne povjerenstvo utvrđene izborne rezultate sa zelenih umnožaka dostavljenih sa redovitih biračkih mjesta unosi u JIIS aplikaciju intenzivno do 24.00 sata.

(2) Za proces iz stavka (1) ovoga članka, izborno povjerenstvo može angažirati i ovlastiti osobe koje će sa redovitim biračkim mjestima preuzeti vjerodostojne izborne rezultate od strane biračkog odbora, te angažirati i ovlastiti osoblje koje će vršiti unos rezultata izbora o čemu donosi posebno rješenje.

(3) Nakon završene procedure iz stavka (2) ovoga članka, kontrolor izbornih rezultata izbornog povjerenstva vrši kontrolu izbornih rezultata propisanu u članku 64. ovog pravilnika.

(4) Na temelju postupka utvrđenog u stavku (1) i (2), ovoga članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije pet sati po zatvaranju biračkih mesta, sukladno članku 5.29a Izbornog zakona BiH, objavljuje prve nepotpune preliminarne rezultate s redovitim biračkim mjestima.

(5) Izborno povjerenstvo je odgovorno za točnost izvješća koje dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 61.

(Drugi nepotpuni preliminarni izborni rezultati – članak 5.29 stavak (1) Izbornog zakona BiH)

Izborno povjerenstvo, po istom postupku iz članka 60. stavak (2), (3), (4) i (5) ovog pravilnika nastavlja sukcesivno unositi izborne rezultate u JIIS aplikaciju sa zelenih umnožaka za razinu vlasti iz članka 37. stavak (1) točka a) alineja 2), 3) i 4) ili točka b) alineja 2), 3) i 4) ovoga pravilnika, a najkasnije do 17.00 sati narednog dana.

Odjeljak B. Objedinjeni izborni rezultati – članak 5.29 Izbornog zakona BiH

Članak 62.

(Objedinjeni izborni rezultati)

(1) Nakon što od biračkih odbora preuzme svu dokumentaciju i materijale za izbole izborno povjerenstvo utvrđuje objedinjene izborne rezultate glasovanja koje je provedeno na teritoriji te osnovane izborne jedinice za sve razine vlasti, i o tome sačinjava zapisnik koji se podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 24 sata nakon zatvaranja biračkih mesta, najkasnije do 19.00 sati, dan poslije održavanja izbora.

(2) Ukoliko izborno povjerenstvo nije u mogućnosti objediniti utvrđene izborne rezultate zbog toga što birački odbor nije pravilno izvršio brojanje glasačkih listića, ili radi odstupanja koja ukazuju na neregularnosti predsjednika i članova biračkog odbora kod brojanja glasova, izborno povjerenstvo podnosi izvješće Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, sa zahtjevom za otvaranje vreće, kako bi se izvršilo pravilno brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata. Središnje izborno povjerenstvo BiH na temelju tog zahtjeva donosi naredbu o otvaranju vreće sa glasačkim materijalom i brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata.

(3) Po dobivanju naredbe iz stavka (2) ovoga članka, izorno povjerenstvo vrši pripreme za brojanje glasačkih listića, na način da imenuje birački odbor koji će vršiti brojanje glasačkih listića u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata, obavijesti pismeno akreditirane promatrače, koji imaju pravo promatrati rad izbornog povjerenstva i biračkog odbora, o mjestu i vremenu navedenog brojanja glasačkih listića. Brojanje glasačkih listića će izorno povjerenstvo organizirati drugi dan poslije održavanja izbora u razdoblju od 09.00 sati do 16.00 sati, a birački odbor će brojati glasačke listice sukladno procedurama za brojanje utvrđenim u člancima 39., 40., 41. i 42. ovog pravilnika. Za potrebe ovog brojanja glasačkih listića izorno povjerenstvo će biračkom odboru predati Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajući obrazac za zbirne rezultate sa kompletom pomoćnih obrazaca, ukoliko se broje glasački listici za razinu otvorene liste. Središnje izorno povjerenstvo BiH će, za potrebe brojanja glasačkih listića iz ovoga stavka, izbornim povjerenstvima dostaviti rezervne količine obrazaca. Ukoliko rezervni obrasci ne budu uporabljeni, izorna povjerenstva su ih obvezna vratiti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH sa izbornim materijalom.

(4) Za potrebe pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata i brojanje glasačkih listića iz stavka (3) ovog člana, izorno povjerenstvo dužno je osigurati adekvatan prostor, sa obučenim i certificiranim osobljem i mjerama sigurnosti. Izorno povjerenstvo donosi odluku kojom odlučuje da li će proces brojanja glasačkih listića vršiti birački odbor sa tog biračkom mjesta ili poseban tim.

(5) Sve izmjene podataka izorno povjerenstvo je dužno izložiti javno, kako bi bile dostupne javnosti.

(6) Predsjednik, a izuzetno član izborne povjerenstva kojega ovlasti predsjednik, obvezan je dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH sve originalne obrasce sa redovitim biračkim mjestima, zajedno sa svim providnim plastičnim vrećama u kojima su izvadci iz Središnjeg biračkog popisa, zapisnici i pomoćni obrasci za drugi krug brojanja po kandidatima, najkasnije 24 sata poslije zatvaranja biračkih mesta u Glavni centar za brojanje. Po završenoj proceduri pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata iz stavka (3) ovoga člana, a najkasnije 3 (tri) dana do 19,00 sati poslije održanih izbora, izorno povjerenstvo dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH sve originalne obrasce sa brojanja glasačkih listića i objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata upakirane u registrator na način propisan u članku 54. stavak (12) i članak 55. stavak (12) ovog pravilnika.

(7) Objedinjeni izborni rezultati glasovanja u osnovanoj izornoj jedinici upisuju se u obrasce za zbirne rezultate ZR (večinski glas i otvorena lista) na razinu osnovane izorne jedinice. Obrasci za zbirne rezultate na razinu osnovane izorne jedinice sadrže sve podatke koje sadrže i obrasci za zbirne rezultate na redovnim biračkim mjestima.

(8) Izorno povjerenstvo odmah, nakon prijema izvoda iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za biračko mjesto za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića iz članka 23. stavak (2) ovoga pravilnika, unosi podatke o biračima koji su glasovali na ovom biračkom mjestu u odgovarajuću aplikaciju JIIS, te navedeni izvod dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH putem faks-aparata ili elektronskim putem.

(9) Izborne povjerenstvo, nakon prijema izbornog materijala sa svih biračkih mesta na teritoriji osnovane izborne jedinice, a u roku od 12 do 24 sata po zatvaranju biračkih mesta, predaje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH zaštitne vreće s glasačkim listićima i materijalom koji se broje u Glavnom centru za brojanje (omotnice s glasačkim listićima birača koji su glasovali u odsustvu i nepotvrđenim glasačkim listićima sa svih biračkih mesta u toj osnovanoj izbornoj jedinici). Sve zaštitne vreće moraju biti zapečaćene odgovarajućim plastičnim pečatima na biračkim mjestima i jasno označene zaporkama biračkih mesta.

(10) Izborne povjerenstvo glasačke listiće s redovitim biračkim mesta i preostali izborni materijal predaje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH počev od četvrtog dana od dana izbora, a najkasnije do osmog dana nakon dana izbora. Zaštitne vreće moraju biti zapečaćene odgovarajućim plastičnim pečatima na biračkim mjestima i jasno označene zaporkama razina i biračkih mesta.

Odjeljak C. OBRADA I KONTROLA IZBORNIH REZULTATA

Članak 63. (Obrada izbornih rezultata)

(1) Središnje izborne povjerenstvo BiH vrši kontrolu i objedinjavanja podataka sa svih originalnih obrazaca rezultata koji se utvrđuju u Glavnom centru za brojanje, dok kontrolu rezultata sa redovitim biračkim mesta vrši izborne povjerenstvo osnovane izborne jedinice.

(2) Poslove objedinjavanja i kontrole izbornih rezultata iz stavka (1) ovoga članka vrši u Glavnom centru za brojanje glavni kontrolor, zamjenik glavnog kontrolora i kontrolori za obradu, unos i potvrdu rezultata, koje imenuje Središnje izborne povjerenstvo BiH posebnom odlukom, dok kontrolu rezultata sa redovitim biračkim mesta vrše kontrolori Centra za pravilno objedinjavanje rezultata koje imenuje izborne povjerenstvo osnove izborne jedinice.

(3) Imenovani iz stavka (2) ovog članka izravno su odgovorni Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, odnosno izbornoj povjerenstvu osnovane izborne jedinice.

Članak 64. (Kontrola izbornih rezultata – članak 5.30 Izbornog zakona BiH)

(1) Kontrola dostavljenih izbornih rezultata obavlja se na temelju provjera točnosti podataka koji se objedinjavaju s obrazaca za zbirne rezultate glasovanja sa svih biračkih mesta i obrazaca za zbirne rezultate Glavnog centra za brojanje:

- a) uspoređivanjem ukupnog broja potpisa iz Središnjeg biračkog popisa s ukupnim brojem glasačkih listića u glasačkim kutijama;
- b) sustav većinskog glasa, uspoređivanjem ukupnog broja glasova za svakoga pojedinog kandidata i ukupnog broja nevažećih glasačkih listića s ukupnim brojem izdatih glasačkih listića;
- c) sustav otvorene liste, uspoređivanjem ukupnog broja glasova za svaki politički subjekt i ukupnog broja nevažećih glasačkih listića s ukupnim brojem izdatih glasačkih listića i

d) sustav otvorenih listi, uspoređivanjem ukupnog broja glasova za svakoga pojedinog kandidata unutar jednog političkog subjekta s ukupnim brojem glasova koje je osvojio taj politički subjekt u cjelini.

(2) Ako se utvrди da su točni podatci upisani u pogrešna polja na obrascu, kao i pogrešna sumiranja predsjednika i članova biračkog odbora, imenovani iz članka 63. stavak (2) ovoga pravilnika imaju ovlaštenja da izvrše i ovjere ispravku pogrešaka u JIIS aplikaciji.

(3) Izuzetno, ukoliko izborno povjerenstvo ne postupi sukladno članku 62. ovog pravilnika, na zahtjev glavnog kontrolora u Glavnom centru za brojanje, Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi zaključak kojim se naređuje Glavnom centru za brojanje pravilno brojanje glasova. Glavni centar za brojanje provjerava i broji važeće, nevažeće i neuporabljene glasačke listice za razinu za koju je donezen zaključak.

Odjeljak D. Utvrđivanje izbornih rezultata – članak 5.29 Izbornog zakona BiH

Članak 65. (Utvrdjivanje izbornih rezultata)

Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje i objavljuje izborne rezultate nakon objedinjavanja rezultata glasovanja s redovitim biračkim mjestima i rezultata dobivenih prebrojavanjem glasova u Glavnom centru za brojanje najkasnije 20 dana nakon održavanja izbora.

Članak 66. (Uvid u objavljene izborne rezultate)

Središnje izborno povjerenstvo BiH odmah po donošenju odluke o objavi izbornih rezultata, u detaljnem tabličnom prikazu rezultata glasovanja na razini biračkog mesta po političkim subjektima i kandidatima stavlja na raspolaganje javnosti putem internet-stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Odjeljak E. Potvrđivanje izbornih rezultata

Članak 67. (Potvrđivanje izbornih rezultata – članak 5.32 Izbornog zakona BiH)

Središnje izborno povjerenstvo BiH potvrđene izborne rezultate, s raspodijeljenim mandatima i imenima kandidata unutar tih političkih subjekata objavljuje u službenim glasilima i sredstvima javnog informiranja.

DIO TREĆI – PROVEDBA LOKALNIH IZBORA

POGLAVLJE V. IZBORNI MATERIJAL, PRIMOPREDAJA I NAČIN GLASOVANJA

Članak 68. (Izborni materijal)

Središnje izborno povjerenstvo BiH za lokalne izbore formiranim biračkim mjestima osigurava izborni materijal koji je propisan u članku 3. ovoga pravilnika za opće izbore.

Članak 69. (Primopredaja)

Primopredaja izbornog materijala se vrši po postupku utvrđenom u članku 4. do 14. ovoga pravilnika.

Član 70. (Glasovanje)

Glasovanje na lokalnim izborima se vrši po proceduri utvrđenoj u članku 15. do 32. ovoga pravilnika.

Članak 71. (Prvi nepotpuni preliminarni rezultati)

(1) Izborne povjerenstvo je obvezno sa zelenih umnožaka utvrđene izborne rezultate sa svih redovitih biračkih mjesta za razinu vlasti iz članka 73. stavak (1) točka a) ovoga pravilnika, do 21,00 sat unijeti u JIIS aplikaciju. Za ostale razine vlasti iz članka 73. stavak (1) točka b) ovoga pravilnika, izborne povjerenstvo utvrđene izborne rezultate sa zelenih umnožaka dostavljenih sa redovitih biračkih mjesta unosi u JIIS aplikaciju intenzivno do 24.00 sata.

(2) Za proces iz stavka (1) ovog člana, izborne povjerenstvo može angažirati i ovlastiti osobe koje će sa redovitih biračkih mjesta preuzeti vjerodostojne izborne rezultate od strane biračkog odbora, te angažirati i ovlastiti osoblje koje će vršiti unos rezultata izbora o čemu donosi posebno rješenje.

(3) Nakon završene procedure iz stavka (2) ovoga članka, kontrolor izbornih rezultata izborne povjerenstva vrši kontrolu izbornih rezultata propisanu u članku 64. ovoga pravilnika.

(4) Na temelju postupka utvrđenog u stavku (1), (2), ovoga članka, Središnje izborne povjerenstvo BiH najkasnije pet sati po zatvaranju biračkih mjesta, u skladu s članom 5.29a Izbornog zakona BiH, objavljuje prve nepotpune preliminarne rezultate s redovitih biračkih mjesta.

(5) Izborne povjerenstvo je odgovorno za točnost izvješća koje dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 72. (Drugi nepotpuni preliminarni izborni rezultati – članak 5.29 stavak (1) Izbornog zakona BiH)

Izborne povjerenstvo, po istom postupku iz članka 71. stavak (2), (3), (4) i (5) ovoga pravilnika nastavlja sukcesivno unositi izborne rezultate u JIIS aplikaciju sa zelenih umnožaka za razine vlasti iz članka 73. stavak (1) točka b) ovog pravilnika, a najkasnije do 10.00 sati narednog dana.

POGLAVLJE VI. BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA, PAKIRANJE IZBORNOG MATERIJALA I IZBORNİ REZULTATI

Članak 73. (Redoslijed brojanja glasačkih listića)

Glasački listići za izborne razine broje se sljedećim redoslijedom:

- a) načelnik općine, odnosno gradonačelnik grada kada se bira neposredno i
- b) općinsko vijeće, odnosno skupština općine, odnosno skupština grada.

Članak 74.
(Brojanje glasačkih listića)

Brojanje glasačkih listića se vrši po proceduri utvrđenoj u članku 33. do 36, članku 40. stavak (2), članku 41. do 47. ovog pravilnika.

Članak 75.
(Pakiranje izbornog materijala – redovita biračka mjesta)

(1) Na redovitim biračkim mjestima izborni materijal pakira birački odbor na način utvrđen odredbama ovoga članka.

(2) Glasački listići za načelnika općine i gradonačelnika grada pakiraju se u **SIVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća u kojoj je omotnica s Obrascem za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – plavi umnožak.

(3) Glasački listići za općinsko vijeće, skupštinu općine, skupštinu grada i skupštinu Brčko Distrikta BiH pakiraju se u **PLAVE ZAŠTITNE VREĆE** tako što se u njih stavljuju:

- a) prebrojani važeći glasački listići i nevažeći glasački listići,
- b) providna plastična vreća u kojoj je omotnica s Obrascem za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – plavi umnožak.

(4) Neuporabljeni i oštećeni glasački listići za načelnika općine, gradonačelnika grada, općinsko vijeće, skupštinu općine, skupštinu grada i skupštinu Brčko distrikta BiH pakiraju se u **PROVIDNE VEĆE ZAŠTITNE VREĆE** po jedna tako što se u njih stavljuju:

- a) neuporabljeni glasački listići (upakirani u originalne kutije) i
- b) omotnica upropošteni glasački listići.

(5) U **PROVIDNE MANJE ZAŠTITNE VREĆE** pakiraju se:

- a) pomoćni obrasci za brojanje, koji su korišteni za drugi krug brojanja glasova po kandidatima;
- b) Zapisnik – original u koricama i
- c) izvadak iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za redovite birače.

(6) Umnoške obrazaca koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

- a) u omotnicu za predsjednika biračkog odbora stavljuju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BS – crveni umnožak,
- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – crveni umnožak,
- 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – crveni umnožak;

b) u omotnicu za predsjednika izborne povjerenstva stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BS – zeleni umnožak,
- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – zeleni umnožak,
- 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – zeleni umnožak i
- 4) Zapisnik – zeleni umnožak.

(7) Original obrasce koje je birački odbor koristio tijekom glasovanja i brojanja glasačkih listića na biračkom mjestu birački odbor pakira na sljedeći način:

a) u omotnicu A3 za Središnje izborne povjerenstvo BiH stavlju se:

- 1) Obrazac za brojno stanje BS – original u koricama,
- 2) Obrazac za zbirne rezultate ZR (većinski glas) – original u koricama i
- 3) Obrazac za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) – original u koricama.

(8) Birački odbor svaku od navedenih vreća označava crnim markerom (na primjer: broj biračkog mesta 133A025 na dva mjeseta na zaštitnoj vreći. Svaka vreća mora biti čvrsto zatvorena plastičnim pečatom čiji se broj upisuje u odgovarajućem obrascu na predviđenom mjestu.

(9) Izborne povjerenstvo je, po preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora, obvezno da u dostavljene registratore i U-folije pakira izborni materijal na način da u jednu U-foliju pakira cijeli izborni materijal iz stavka (7) ovoga članka. Tako formirane U-folije pakira u registratore na kojima mora biti ispisano: kod i naziv općine, početni i krajnji broj biračkog mesta, čije su U-folije stavljenе u taj registrator i redni broj registratora (naprimjer: 133A, Novi Grad Sarajevo, 001-015, 1-9).

(10) Odredbe stavka (2) ovog člana ne primjenjuju se za biračke odbore u Brčko distriktu BiH jer se gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ne bira izravno.

Članak 76. (Pakiranje nakon brojanja i objedinjavanja)

(1) Birački odbor ili tim iz članka 62. stavak (4) ovog pravilnika izborni materijal pakira na način kako je propisano ovim pravilnikom, i to u istu vreću, zajedno sa pečatom kojim je birački odbor prethodno zapečatio tu vreću.

(2) Birački odbor ili tim vreću iz stavka (1) ovoga članka pečati novim pečatom čiji je broj upisan na originalnom obrascu kojega je tim prebrojao.

Članak 77. (Pakiranje izbornog materijala na drugim biračkim mjestima)

Izborni materijal na biračkim mjestima za glasovanje u odsutnosti, za izdavanje nepotvrđenih-kuvertiranih glasačkih listića i mobilnim timovima se pakira na način utvrđen u članku 56. do 58. ovoga pravilnika.

Članak 78.
(Izborni rezultati)

Postupak za izborne rezultate na općim izborima propisan u članku 60. do 67. ovog pravilnika primjenjuje se i na izborne rezultate na lokalnim izborima.

DIO ČETVRTI – PRIJEVREMENI, PONOVNI I ODGOĐENI IZBORI

POGLAVLJE VII. PRIJEVREMENI IZBORI – članak 14.3 stavak (1) Izbornog zakona BiH

Članak 79.
(Primjena)

Prijevremeni izbori za tijela vlasti u Bosni i Hercegovini provode se sukladno Izbornom zakonu BiH, posebnim propisima kojima su regulirani prijevremeni izbori za izbor pojedinih tijela vlasti i po proceduri utvrđenoj u ovom pravilniku.

Članak 80.
(Rokovi izbornih aktivnosti)

Rokove izbornih aktivnosti za prijevremene izbore utvrđuje Središnje izbirno povjerenstvo BiH posebnim Naputkom o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora.

Članak 81.
(Prijava političkih stranaka i neovisnih kandidata koji su sudjelovali na redovitim izborima)

(1) Političke stranke i neovisni kandidati koji su bili ovjereni za sudjelovanje na posljednjim redovnim izborima ne moraju ponovno podnosići cjelokupnu potrebnu dokumentaciju za ovjeru sudjelovanja na prijevremenim izborima, već se prijava s dokumentacijom koja je podnesena za redovite izbore prihvata uz podnošenje novog popunjeno obrasca njihove prijave.

(2) Političke stranke i neovisni kandidati koji su ovjereni na posljednjim redovitim izborima za općinskog načelnika nisu u obvezi prikupiti potpise podrške niti izvršiti uplatu pristojbe za sudjelovanje na prijevremenim izborima.

(3) Političke stranke koje nisu bile ovjerene za sudjelovanje na posljednjim redovitim izborima za općinskog načelnika, a bile su ovjerene za općinsko/gradske vijeće nisu u obvezi prikupiti potpise podrške, ali su obvezne izvršiti uplatu pristojbe za sudjelovanje na prijevremenim izborima.

Članak 82.
(Prijava političkih stranaka i neovisnih kandidata koji nisu sudjelovali na redovitim izborima)

(1) Političke stranke i neovisni kandidati koji nisu sudjelovali na posljednjim redovitim izborima uz prijavu sudjelovanja na prijevremenim izborima podnose sljedeću dokumentaciju:

- a) Rješenje o upisu u registar kod mjerodavnog tijela, ukoliko je rješenje starije od 60 dana dostaviti i izvod iz sudske registre koji nije stariji od 60 dana sukladno članku 4.3 Izbornog zakona BiH (podnose samo političke stranke);

- b) potpise podrške sukladno članku 4.4 Izbornog zakona BiH;
- c) izjavu propisanu člankom 1.6 i 1.13 Izbornog zakona BiH;
- d) dokaz o uplaćenom novčanom iznosu pristojbe za ovjeru sukladno članku 4.16 Izbornog zakona BiH i
- e) finansijsko izvješće koje obuhvata razdoblje tri (3) mjeseca prije podnošenja prijave sukladno članku 15.1 Izbornog zakona BiH.

(2) Političke stranke i neovisni kandidati koji nisu sudjelovali na redovitim izborima dužni su uplatiti pristojbu za ovjeru sudjelovanja na prijevremenim izborima u iznosu propisanom člankom 4.16 Izbornog zakona BiH.

Članak 83. (Prijava koalicija)

Sve koalicije koje su ovjerele na posljednjim redovitim izborima za općinskog načelnika ne moraju vršiti dodatnu prijavu već samo potvrditi raniju prijavu, podnošenjem novog popunjenoobrašca prijave.

Članak 84. (Birači upisani u Središnji birački popis)

- (1) Svi birači koji su upisani u Središnji birački popis mogu glasovati na prijevremenim izborima.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će obrazac prijave za glasovanje putem pošte za nove registrante objaviti na zvaničnoj internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i dostaviti ih svim DKP-ima Bosne i Hercegovine u inozemstvu.
- (3) Biračima koji imaju status raseljene osobe ostaje izražena biračka opcija koju su imali na zadnjim provedenim redovitim izborima.

Članak 85. (Obavještenje biračima)

Izborne povjerenstvo koje provodi prijevremene izbore obvezno je proslijediti izbornim povjerenstvima na čijem području se nalaze birači koji su upisani u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za raseljene osobe BiH popis raseljenih osoba s podatkom gdje i na kojem biračkom mjestu mogu ostvariti svoje biračko pravo. Izborne povjerenstvo na čijem području se nalaze raseljene osobe dužna je na prigodan način i pravovremeno obavijestiti te osobe gdje i na koji način će glasovati.

Članak 86. (Glavni centar za brojanje)

Središnje izborno povjerenstvo BiH može posebnom odlukom formirati Glavni centar za brojanje za svake prijevremene izbore. Istom odlukom se utvrđuju poslovi koji se obavljaju u Glavnem centru za brojanje, lokacija na kojoj se uspostavlja Glavni centar za brojanje i određuje vremensko razdoblje u kojemu će raditi Glavni centar za brojanje.

POGLAVLJE VIII. PONOVNI IZBORI – članak 14.1 Izbornog zakona BiH

Članak 87. (Procedura)

- (1) Ukoliko Središnje izborne povjerenstvo BiH ustanovi da je za vrijeme glasovanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na rezultate izbora i poništi izbore u izbornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, provode se ponovni izbori.
- (2) Ponovni izbori provode se na temelju istih kandidatskih listi i istih izvoda iz Središnjeg biračkog popisa koji su korišteni na poništenim izborima.
- (3) Središnje izborne povjerenstvo BiH određuje dan održavanja ponovnih izbora, a najkasnije 14 dana od dana pravosnažnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o poništenju izbora.
- (4) Ponovni izbori provode se na istoj lokaciji biračkog mjesta i po proceduri propisanoj u Dijelu II. ovog pravilnika.

POGLAVLJE IX. ODGOĐENI IZBORI – članak 14.2 Izbornog zakona BiH

Članak 88. (Postupak provedbe)

- (1) Ukoliko u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasovanje nije obavljeno onog dana koji je utvrđen za glasovanje, provode se odgođeni izbori.
- (2) Na temelju činjenica koje ukazuju da izbore nije moguće provesti sukladno odredbama Izbornog zakona BiH, Središnje izborne povjerenstvo BiH donosi odluku o odgađanju izbora na određenom biračkom mjestu ili u izbornoj jedinici, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasovanje na redovitim izborima.
- (3) Odgođene izbore raspisuje Središnje izborne povjerenstvo BiH.
- (4) Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam dana, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasovanje na redovitim izborima.
- (5) Odgođeni izbori se provode po proceduri propisanoj u Dijelu II. ovog pravilnika.

DIO PETI – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 89. (Izmjena zakonske regulative)

Ukoliko se izmjeni zakonska regulativa po pitanju procedura propisanih ovim pravilnikom, Središnje izborne povjerenstvo BiH će donijeti izmjene i dopune ovog pravilnika ili novi pravilnik kako bi se usuglasile procedure sa novom zakonskom regulativom.

Članak 90. (Shematski prikaz)

Shematski prikazi načina pakiranja izbornog materijala su sastavnim dijelom ovog pravilnika.

Članak 91. (Obrasci)

Sastavnim dijelom ovog pravilnika su:

- a) Zapisnik o radu biračkog odbora – ZARBO,
- b) Obrazac za brojno stanje BS – redovito biračko mjesto,
- c) Obrazac za brojno stanje BSO – biračko mjesto za glasovanje u odsustvu (koji se koristi i u DPKBiH),
- d) Obrazac za brojno stanje BSN – biračko mjesto za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićima,
- e) Obrazac za brojno stanje BSM – mobilni tim,
- f) Obrazac za zbirne rezultate ZR – većinski glas (za biračko mjesto, za Glavni centar za brojanje i izbornu povjerenstvo),
- g) Obrazac za zbirne rezultate ZR – otvorena lista (za biračko mjesto, za Glavni centar za brojanje i izbornu povjerenstvo),
- h) Pomoći obrazac za brojanje,
- i) Obrasci izgleda omotnica za nepotvrđene-kuvertirane glasačke listiće i za mobilne timove,
- j) Primopredajni obrasci PO i
- k) Primopredajni obrazac BO-IK.

Članak 92. (Prestanak primjene)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 37/14), Pravilnika o izmjeni Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 38/14), Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 32/16), Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst (“Službeni glasnik BiH”, broj 32/16), Pravilnika o dopuni i izmjeni Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 43/16) i Pravilnika o izmjeni Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 9/17).

Članak 93. (Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objave u “Službenom glasniku BiH”, a objavit će se i u “Službenim novinama Federacije BiH”, “Službenom glasniku RS”, “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH” i na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj: 05-1-02-2-464-1/18
Sarajevo, 26. 04. 2018. godine

Predsjednica

Dr. Irena Hadžiabdić